

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΜΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

***«ΔΑΣΟΚΑΛΥΨΗ - ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΔΑΣΟΠΟΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ»***

Φοιτήτρια: Καψοπούλου Β. Ελένη

Επιβλέπων: Σωτηρόπουλος Ιωάννης
Καθηγητής

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2025

**««FOREST COVERAGE, FORESTRY CULTIVATION AND ECONOMIC
DEVELOPMENT: CASE STUDY OF THE EPIRUS REGION»»**

Εγκρίθηκε από τριμελή εξεταστική επιτροπή

Τόπος, Ημερομηνία

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Επιβλέπων καθηγητής

Ιωάννης Σωτηρόπουλος,

Καθηγητής

2. Μέλος επιτροπής

Παρασκευή Παππά,

Λέκτορας

3. Μέλος επιτροπής

Ειρήνη Τριάρχη,

Λέκτορας

© Καγοπούλου, Ελένη, 2025.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δήλωση μη λογοκλοπής

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ότι η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία είναι εκ ολοκλήρου αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.

Καροπούλου, Ελένη

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για την εκπόνηση της παρούσας πτυχιακής εργασίας θα ήθελα από καρδιάς να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Σωτηρόπουλο Ιωάννη, για την καθοδήγησή του και για τις πολύτιμες συμβουλές που μου έδωσε.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς μου για την ηθική και οικονομική υποστήριξη που μου παρείχαν κατά τη διάρκεια των σπουδών μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η σχέση μεταξύ δασοκάλυψης, καλλιεργήσιμων εκτάσεων, βοσκοτόπων και οικονομικής ανάπτυξης στην Ήπειρο είναι ένα πολυδιάστατο θέμα που συνδυάζει περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά στοιχεία. Η Ήπειρος, μια περιοχή της Ελλάδας που χαρακτηρίζεται από πλούσιο φυσικό περιβάλλον, έχει μια ιδιαίτερη σύνθεση δασικών και γεωργικών εκτάσεων, ενώ παράλληλα επηρεάζεται από τις ανάγκες της τοπικής οικονομίας και ανάπτυξης. Με σωστή διαχείριση και βιώσιμες πρακτικές, τα δάση μπορούν να προσφέρουν πλήθος οικολογικών, οικονομικών και κοινωνικών ωφελειών.

Στην παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή γίνεται προσπάθεια να αναλυθεί πότε και πως επιτρέπονται οι επεμβάσεις σε δάση και δασικές εκτάσεις όπως θεσπίστηκαν για πρώτη φορά με το Ν. 998/1979 και διαμορφώθηκαν μέσα από νόμους και διατάγματα. Ακόμη, γίνεται διεξοδική ανάλυση για τις δασικές εκτάσεις, τις γεωργικές και τα βοσκοτόπια στην Περιφέρειας Ηπείρου η οποία επιλέχτηκε ως περιοχή μελέτης. Στο τελευταίο κεφάλαιο εξετάζονται πέντε δασικά είδη που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις και τα οικονομικά στοιχεία για καθένα από αυτά. Τέλος, η μεταπτυχιακή διατριβή ολοκληρώνεται με τη διατύπωση συμπερασμάτων ως απόρροια της σύνθεσης των στοιχείων που συλλέχθηκαν κατά την εκπόνηση ή της.

Λέξεις-κλειδιά: δάσος και δασικές εκτάσεις, καλλιεργήσιμες εκτάσεις, οικονομική ανάπτυξη

ABSTRACT

The relationship between forest cover, cropland, pastures and economic development in Epirus is a multidimensional issue that combines environmental, social and economic elements. Epirus, a region of Greece characterized by a rich natural environment, has a particular composition of forest and agricultural lands, while at the same time being influenced by the needs of the local economy and development. With proper management and sustainable practices, forests can offer a multitude of ecological, economic and social benefits.

In this master's thesis, an attempt is made to analyze when and how interventions in forests and forest areas are permitted as they were first established by Law 998/1979 and were shaped through laws and decrees. Furthermore, a thorough analysis is made of forest areas, agricultural areas and pastures in the Region of Epirus, which was selected as a study area. In the last chapter, five forest species that can be used as interventions in forests and forest areas and the economic data for each of them are examined. Finally, the master's thesis is completed by formulating conclusions as a result of the synthesis of the data collected during its preparation.

Keywords: *forest coverage, croppable areas, pasturelands, economic development*

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	7
ABSTRACT	8
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	9
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	17
1.1 ΖΩΝΕΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	17
1.2 ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	18
1.3 ΔΑΣΗ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	19
1.4 ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΣΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ.....	19
1.5 ΒΟΣΚΟΤΟΠΙΑ	19
1.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	21
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	21
2.1 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ.....	21
2.2 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	21
2.3 ΟΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΣΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ.....	22
2.4 ΟΙ ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	22
2.5 ΤΑ ΒΟΣΚΟΤΟΠΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	25
ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ.....	25
3.1 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	25
3.2 Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΙΕΛΙΑΣ.....	25
3.3 Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΙΟΚΕΡΑΣΙΑΣ.....	26
3.4 Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΡΥΔΙΑΣ.....	27
3.5 Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ.....	27
3.6 Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑΣ.....	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	28
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ).....	28
4.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΡΙΕΛΙΑΣ.....	28
4.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΡΙΟΚΕΡΑΣΙΑΣ	29
4.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΥΔΙΑΣ.....	30

4.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ	31
4.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑΣ.....	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	33
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	33
5.1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	33
5.1.1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ	33
5.1.2. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	35
5.1.3.1. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΓΡΙΕΛΙΑΣ.....	36
5.1.3.2. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΓΡΙΟΚΕΡΑΣΙΑΣ	41
5.1.3.3. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΡΥΔΙΑΣ.....	45
5.1.3.4. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ.....	49
5.1.3.5. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑΣ.....	52
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	56
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	57
ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	58
ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	60
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	61
ΠΙΝΑΚΕΣ.....	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	66
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	66

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. Ομάδες καλλιεργειών ανά έτος.....	22
Πίνακας 2. Κατανομή δασών και δασικών εκτάσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου.....	23
Πίνακας 3. Βοσκότοποι Περιφέρειας Ηπείρου.....	24
Πίνακας 4. Αποδόσεις αγριελιάς.....	29
Πίνακας 5.Αποδόσεις αγριοκερασιάς.....	30
Πίνακας 6. Αποδόσεις καρυδιάς	31
Πίνακας 7. Αποδόσεις καστανιάς.....	32
Πίνακας 8. Αποδόσεις φουντουκιάς.....	33
Πίνακας 9. Πληθυσμιακής Εξέλιξης (1951-2021) Περιφέρειας Ηπείρου	61
Πίνακας 10. Μόνιμος Πληθυσμός κατά οικογενειακή κατάσταση	61
Πίνακας 11. Συνολική Ακαθάριστη Προστιθέμενη αξία ανά Περιφέρεια (Σε τρέχουσες τιμές. Σε εκατ.€)	62
Πίνακας 12. Κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ανά Περιφέρεια (Σε τρέχουσες τιμές. Σε ευρώ)	62
Πίνακας 13. Κατάσταση ασχολίας.....	62
Πίνακας 14. Μόνιμος Πληθυσμός κατά φύλο και κατάσταση ασχολίας (2021).....	63

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1. Γεωγραφική εξάπλωση της αγριοκερασιάς.....	26
--	----

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1. Αρόσιμες εκτάσεις Περιφέρειας Ηπείρου	22
Διάγραμμα 2. Ποσοστιαία κατανομή δασών και δασικών εκτάσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου	23
Διάγραμμα 3. Φύλο δείγματος.....	33
Διάγραμμα 4. Ηλικία δείγματος.....	34
Διάγραμμα 5. Επίπεδο εκπαίδευσης δείγματος.....	34
Διάγραμμα 6. Κύρια πηγή εισοδήματος δείγματος.....	34
Διάγραμμα 7. Ιδιοκτησιακό καθεστώς καλλιέργειας.....	35
Διάγραμμα 8. Κατανομή καλλιεργειών στην Περιφέρεια Ηπείρου	35
Διάγραμμα 9. Αλλαγή καλλιέργειας.....	35
Διάγραμμα 10. Καλλιεργητικά είδη εντός δασών ή δασικών εκτάσεων.....	36
Διάγραμμα 11. Είδος ελαιολάδου που γίνεται χρήση.....	36
Διάγραμμα 12. Αγορά λαδιού από super market	36
Διάγραμμα 13. Αγορά λαδιού από φίλο ή συγγενή.....	36
Διάγραμμα 14. Αγορά λαδιού από συνεταιρισμό.....	37
Διάγραμμα 15. Παραγωγή λαδιού.....	37
Διάγραμμα 16. Το λάδι αγριελιάς στην διατροφή.....	37
Διάγραμμα 17. Η τοπογραφία της περιοχής ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής της αγριελιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις	38
Διάγραμμα 18. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της γης θα αποτελούσαν εμπόδιο για τον καλλιεργητή ώστε να εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση	38
Διάγραμμα 19. η ελλιπής πληροφόρηση θα αποτελεί εμπόδιο για τον καλλιεργητή ώστε να εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση	38

Διάγραμμα 20. Η έλλειψη ιδίων κεφαλαίων θα αποτελεί εμπόδιο για τον καλλιεργητή ώστε να εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση	39
Διάγραμμα 21. Η μη πρόσβαση σε δάνεια θα αποτελεί εμπόδιο για τον καλλιεργητή ώστε να εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση	39
Διάγραμμα 22. Η κατάρτιση στην καλλιέργεια της αγριελιάς ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής.....	39
Διάγραμμα 23. Η πιστοποίηση των προϊόντων που θα παραχθούν ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής.....	39
Διάγραμμα 24. Η βελτίωση του εισοδήματος ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής.....	40
Διάγραμμα 25. Η επιδότηση ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής.....	40
Διάγραμμα 26. Η καλλιέργεια της αγριελιάς απαιτεί λιγότερη φροντίδα από ότι της ελιάς.....	40
Διάγραμμα 27. Η καλλιέργεια της αγριελιάς χρειάζεται λιγότερα φυτοφάρμακα που είναι επικίνδυνα για την υγεία	40
Διάγραμμα 28. Η καλλιέργεια της αγριελιάς μπορεί να αυξήσει το εισόδημα του καλλιεργητή.....	41
Διάγραμμα 29. Η καλλιέργεια της αγριελιάς μπορεί να αποδώσει στον παραγωγό περισσότερο κέρδος μακροπρόθεσμα.....	41
Διάγραμμα 30. Ιδιότητες του ρετσινιού της αγριοκερασιάς.....	41
Διάγραμμα 31. Ιδιότητες του ξύλου της αγριοκερασιάς	42
Διάγραμμα 32. Η κατάρτιση στην καλλιέργεια της αγριοκερασιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής.....	42
Διάγραμμα 33. Η πιστοποίηση των προϊόντων της αγριοκερασιάς ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής σε δάση ή δασικές εκτάσεις	42
Διάγραμμα 34. Το εισόδημα από την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής.....	42
Διάγραμμα 35. Η καλλιέργεια της αγριοκερασιάς απαιτεί λιγότερη φροντίδα από την κερασιά.....	43
Διάγραμμα 36. Η καλλιέργεια της αγριοκερασιάς χρειάζεται λιγότερα φυτοφάρμακα από την κερασιά. 43	
Διάγραμμα 37. Η καλλιέργεια της αγριοκερασιάς μπορεί να αυξήσει το εισόδημα του καλλιεργητή.....	43
Διάγραμμα 38. Η καλλιέργεια της αγριοκερασιάς μπορεί να αποδώσει μακροπρόθεσμα κέρδος στον καλλιεργητή.....	43
Διάγραμμα 39. Η τοπογραφία της περιοχής ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις .	44
Διάγραμμα 40. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις.....	44
Διάγραμμα 41. Η ελλιπής πληροφόρηση ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις	44
Διάγραμμα 42. Η έλλειψη Ιδίων Κεφαλαίων ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις .	45
Διάγραμμα 43. Η μη πρόσβαση σε δάνεια ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις	45
Διάγραμμα 44. Ιδιότητες της καστανιάς.....	49
Διάγραμμα 45. Ιδιότητες του καρπού της καστανιάς.....	49
Διάγραμμα 46. Η κατάρτιση ως προϋπόθεση στην καλλιέργεια της καστανιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις	50
Διάγραμμα 47. Η πιστοποίηση των προϊόντων ως προϋπόθεση στην καλλιέργεια της καστανιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις	50
Διάγραμμα 48. Η βελτίωση του εισοδήματος ως προϋπόθεση στην καλλιέργεια της καστανιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις	50

Διάγραμμα 49. Η επιδότηση ως προϋπόθεση της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις	50
Διάγραμμα 50. Η τοπογραφία της περιοχής ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση.....	51
Διάγραμμα 51. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση.....	51
Διάγραμμα 52. Η ελλιπής πληροφόρηση ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση	51
Διάγραμμα 53. Η έλλειψη Ιδίων Κεφαλαίων ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση.....	52
Διάγραμμα 54. Μη πρόσβαση σε δάνειο ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση	52
Διάγραμμα 55. Ιδιότητες του ξύλου της καρυδιάς	45
Διάγραμμα 56. Ιδιότητες της καρυδιάς	46
Διάγραμμα 57. Η κατάρτιση στην καλλιέργειά της καρυδιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της καλλιέργειας.....	46
Διάγραμμα 58. Η πιστοποίηση των προϊόντων της καρυδιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της καλλιέργειας.....	46
Διάγραμμα 59. Η βελτίωση του εισοδήματος του καλλιεργητή αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της καλλιέργειας της καρυδιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων	47
Διάγραμμα 60. Η επιδότηση αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της καλλιέργειας της καρυδιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων	47
Διάγραμμα 61. Η τοπογραφία της περιοχής ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση.....	47
Διάγραμμα 62. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση	48
Διάγραμμα 63. Η ελλιπής πληροφόρηση ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση.....	48
Διάγραμμα 64. Η έλλειψη ιδίων κεφαλαίων ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση.....	48
Διάγραμμα 65. Η μη πρόσβαση σε δάνειο ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση.....	49
Διάγραμμα 66. Ιδιότητες του φουντουκιού	52
Διάγραμμα 67. Ιδιότητες φουντουκιών	53
Διάγραμμα 68. Κατάρτιση στην καλλιέργεια της φουντουκιάς εντός δάσους ή δασικής έκτασης	53
Διάγραμμα 69. Πιστοποίηση παραγόμενων προϊόντων φουντουκιάς εντός δάσους ή δασικής έκτασης	53
Διάγραμμα 70. Η βελτίωση του εισοδήματος ως προϋπόθεση για να εφαρμοστεί η πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις.....	53
Διάγραμμα 71. Η επιδότηση ως προϋπόθεση για να εφαρμοστεί η πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις.....	53
Διάγραμμα 72. Η τοπογραφία ως εμπόδιο για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων	54
Διάγραμμα 73. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της γης ως εμπόδιο για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων	54
Διάγραμμα 74. Η ελλιπής πληροφόρηση ως εμπόδιο για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων	54

Διάγραμμα 75. Η έλλειψη ιδίων κεφαλαίων ως εμπόδιο για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων.....	55
Διάγραμμα 76. Η μη πρόσβαση σε δάνεια ως εμπόδιο για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων.....	55

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια η διαδικασία αξιοποίησης του δασικού τομέα με οικονομικά κριτήρια κερδίζει συνεχώς έδαφος. Η διαχείριση των δασών ή των δασικών εκτάσεων που ίσχυε στο παρελθόν δεν δύναται να εξασφαλίσει τις σύγχρονες ανάγκες, και αφού το κράτος δεν προτίθεται να συντηρεί τις εκτάσεις αυτές προτείνεται η παραχώρηση χρήσης σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ενισχύοντας έτσι την οικονομική - επενδυτική διάσταση των εκτάσεων αυτών. Τέτοιες επενδύσεις θα μπορούσαν να αποτελέσουν μέρος της λύσης της κλιματικής αλλαγής με σεβασμό στο περιβάλλον, στηρίζοντας τις τοπικές κοινωνίες με θέσεις εργασίας. Στην παρούσα εργασία θα παρουσιαστούν δασοπονικά είδη που, υπηρετώντας αυτή τη στρατηγική, μπορούν να χρησιμοποιηθούν με συγκεκριμένες πρακτικές, ώστε να είναι αποτελεσματικά και βιώσιμα για τον καλλιεργητή, ενθαρρύνοντας τη διαφοροποίηση με στόχο την βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Για να γίνει αυτή η εργασία χρησιμοποιήθηκαν πρωτογενή και δευτερογενή στατιστικά στοιχεία, επιστημονική αρθρογραφία και βιβλιογραφία, νομολογία, και έρευνα πεδίου με ερωτηματολόγια. Η χρήση της νομοθεσίας είναι απολύτως απαραίτητη λόγω της ευαισθησίας του θέματος από περιβαλλοντική αλλά και οικονομικο-κοινωνική. Πρέπει, δηλ., να λαμβάνονται υπ' όψη όλοι οι παράγοντες που επιδρούν στην αξιοποίηση και παραγωγική παρέμβαση σε δασικές περιοχές. Όλες οι σχετικές παρεμβάσεις πρέπει να στηρίζονται σε επιστημονικά τεκμηριωμένα πορίσματα, ενώ η οικονομική ανάπτυξη απαιτεί γνώση του φυσικού περιβάλλοντος και ιδιοτήτων.

Η επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων έγινε με το πρόγραμμα microsoft excel και παρήχθησαν πίνακες μονής-διπλής εισόδου. Όπου ήταν αναγκαίο (στη συντριπτική πλειοψηφία των πινάκων) κατασκευάστηκαν διαγράμματα (στήλες, γραμμές, πίτες). Βάσει αυτών ακολούθησε ανάλυση, και αυτή παρουσιάζεται σε κείμενα word. Μερικοί πίνακες, για πληρέστερη ανάλυση αλλά και σαφέστερη παρουσίαση στο κυρίως κείμενο, έχουν τοποθετηθεί στο παράρτημα.

Ειδικά για την έρευνα πεδίου: Το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε από 01/07/2024 έως 30/09/2024 και στις 4 Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Ηπείρου. Δόθηκε έμφαση στα οικονομικά στοιχεία και κίνητρα των παραγωγών, στις καλλιεργητικές φροντίδες/δυσκολίες αλλά και πλεονεκτήματα της περιοχής, και στο αγοραστικό ενδιαφέρον, γιατί αυτό αποτελεί και προϋπόθεση του παραγωγικού ενδιαφέροντος των καλλιεργητών. Η ανάπτυξη αυτών των καλλιεργειών δασικών ειδών προσαρμοσμένα στα δασικά οικοσυστήματα απαιτεί, πάντως, επισταμένη στήριξη και επιστημονική και εμπορική (επεξεργασίας ενδεχομένως και προώθησης

ακόμη και διεθνώς) αλλά και εκ μέρους της πολιτείας. Θεωρούμε ότι το οικονομικό όφελος μπορεί να είναι μεγάλο, με κοινωνικές, δημογραφικές και, ειδικά για την Ήπειρο, εθνικές προεκτάσεις.

Η εργασία εστιάζει σε πέντε είδη, τα εξής: Αγριελιά, αγριοκερασιά, καρυδιά, καστανιά, φουντουκιά. Αφού, αρχικά, γίνεται συνοπτική παρουσίαση των κλιματικών ζωνών και των ζωνών βλάστησης στη Ελλάδα (ώστε να γίνει κατανοητή η εφικτότητα καλλιέργειας ανά περιοχή και ειδικά στην Ήπειρο που αποτελεί και την περιοχή μελέτης) τοποθετούνται στο όλο πλαίσιο παραγωγικών δυνατοτήτων (καλλιεργήσιμες ζώνες και βοσκοτόπια, όπως ορίζονται από τη νομοθεσία και ανά ζώνη). Στη συνέχεια παρατίθενται οικονομικά στοιχεία σε τιμές€ 2025 ενδεικτικά. Τέλος, παρατίθενται τα αποτελέσματα έρευνας απόψεων των καλλιεργητών. Στα συμπεράσματα αναφέρεται συνοπτικά, ότι, η ανωτέρω ανάλυση επιτρέπει την εκτίμηση ότι το αντικείμενο είναι ενδιαφέρον από οικονομική και περιβαλλοντική άποψη, και προτείνεται η προσεκτική αξιοποίηση των δυνατοτήτων (φυσικών και ανθρώπινων) για οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική ευημερία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ

Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις στην Ελλάδα έχουν δεχθεί στο πέρασμα των αιώνων πιέσεις, εντούτοις εξακολουθούν να εντυπωσιάζουν τόσο με τη φυσικότητα που τα χαρακτηρίζει, όσο και με την ποικιλότητα που περιλαμβάνουν και παράλληλα, μετέχουν ενεργά στην οικονομία και στην κοινωνία.

1.1 ΖΩΝΕΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η ταξινόμηση της δασικής βλάστησης ακολουθεί την κατακόρυφη διάρθρωση σε ζώνες και μπορούν να ομαδοποιηθούν στις παρακάτω κατηγορίες (Ντάφης 1973, Strid and Tan 1997) (Χάρτης 1).

1) **Ευμεσογειακή ζώνη** (Quercetalia ilicis) - (Ζώνη αείφυλλων σκληρόφυλλων)

α) Υποζώνη Oleo - Ceratonion (ζώνη ελιάς – χαρουπιάς, Θερμο-μεσογειακή ζώνη)

β) Υποζώνη Quercion ilicis [αριά, πουρνάρι, κουμαριά, (Quercus ilex), Μεσο-μεσογειακή ζώνη]

2) **Παραμεσογειακή ζώνη** (Quercetalia pubescentis-petraeae) - (Υπέρ-μεσογειακή ζώνη, ζώνη φυλλοβόλων δρυών)

α) Υποζώνη Ostryo-Carpinion orientalis (γαύρος)

β) Υποζώνη Quercion frainetto-cerris (βελανιδιά)

3) **Ζώνη δασών οξιάς-ελάτης** (Quercetalia pubescentis, Fagetalia) - (Ορεο-μεσογειακή ζώνη)

α) Υποζώνη Fagion sylvaticae (moesiaceae) (οξιά)

β) Υποζώνη Abietion cephalonicae (κεφαλληνιακή πεύκη)

4) **Ζώνη ψυχρόβιων κωνοφόρων** (Vaccinio-Picetalia)

α) Υποζώνη Pinus heldreichii (ρόμπολο ή λευκόδερμη πεύκη)

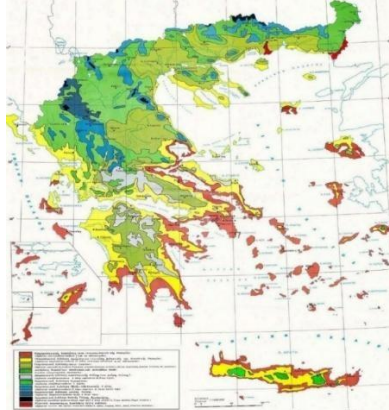
β) Υποζώνη Vaccinio – Piceion (δασική πεύκη, ερυθρελάτη, συμήδα)

5) **Ανωδασική ζώνη** (Daphno-Festucetalia, Astragalo-Acantholimonetalia)

α) Υποζώνη Astragalo-Daphnion (ακανθώδες θάμνοι, αγρωστώδη)

β) Υποζώνη Junipero-Daphnion (άρκευθος, Δάφνη η ελαιοειδής)

Χάρτης 1. Χάρτης κατανομής βλάστησης στην Ελλάδα

Πηγή: Υπ. Γεωργίας (1978)

1.2 ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στο Σχήμα 1 απεικονίζονται οι κλιματικές ζώνες της ελληνικής επικράτειας βάση των θερμοκρασιακών συνθηκών που επικρατούν σε κάθε νομό της χώρας (από τη θερμότερη Ζώνη Α στην ψυχρότερη Ζώνη Δ).

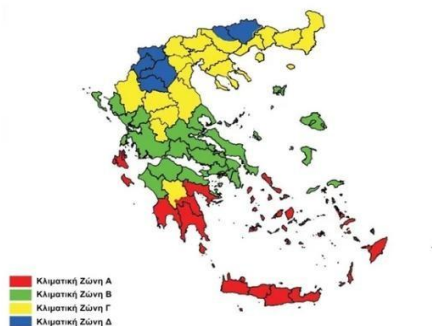
Κλιματική ζώνη Α: Δωδεκάνησα, Μεσσηνία, Ζάκυνθο, Χανιά κ.ά.

Κλιματική ζώνη Β: Αττική, Φθιώτιδα, Θεσπρωτία, Πρέβεζα κ.ά.

Κλιματική ζώνη Γ: Ιωάννινα, Λάρισα, Τρίκαλα κ.ά.

Κλιματική ζώνη Δ: Γρεβενά, Κοζάνη, Καστοριά κ.ά.

Σχήμα 1. Σχηματική Απεικόνιση κλιματικών ζωνών ελληνικής επικράτειας

Πηγή <http://www.opengov.gr/minen>

1.3 ΔΑΣΗ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

Στο Νόμο 998/1979 ο οποίος συνιστά θεμέλιο λίθο της δασικής νομοθεσίας περιγράφεται εννοιολογικά το δάσος και η δασική έκταση. Από τους ορισμούς αυτούς εξάγεται το συμπέρασμα υπαγωγής ή μη μιας έκτασης στη δασική νομοθεσία καθώς κυρώνονται οι δασικοί χάρτες. Εάν δηλαδή ένα γεωτεμάχιο περιγράφεται ως δάσος ή δασική έκταση αυτό δεν οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ανήκει ιδιοκτησιακά στο Ελληνικό Δημόσιο, αλλά ερευνάται ιδιοκτησιακά κατά το χρόνο πριν περιέλθει σ' αυτό. Βέβαια, η αυστηρή προστασία των δασών ή των δασικών εκτάσεων δεν οδηγεί στο συμπέρασμα της απόλυτης απαγόρευσης των επεμβάσεων και τη μη χρήση τους για τις ανάγκες των καλλιεργητών, οι οποίες δεν εξυπηρετούνται από άλλης μορφής έκτασης και πάντοτε υπό την Δασική Νομοθεσία.

1.4 ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΣΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

Οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις μνημονεύονται ως εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για γεωργική παραγωγή. Επιπλέον, καλλιεργούνται με φυτά όπως το σιτάρι, το καλαμπόκι, το κριθάρι κ.ά. ενώ ως μόνιμες καλλιέργειες καλλιεργούνται δενδρύλλια όπως μηλιές και πορτοκαλιές. Πολλοί είναι οι συντελεστές που συνεπιδρούν για την επιλογή μιας έκτασης για γεωργικούς σκοπούς όπως η ποιότητα του εδάφους (σύσταση και γονιμότητα) και τα εδάφη με θρεπτικά συστατικά ιδανικά για γεωργία. Δεύτερον, οι βιοκλιματικοί παράγοντες είναι κρίσιμοι για την σταδιακή αύξηση των δενδρυλλίων όπως και η διαθεσιμότητα του ύδατος συντελεί στη γεωργική παραγωγή. Τέλος, η τεχνολογία και οι καλλιεργητικές πρακτικές αυξάνουν την απόδοση των καλλιεργειών.

1.5 ΒΟΣΚΟΤΟΠΙΑ

Στην περίπτωση των ορεινών περιοχών η κτηνοτροφία αποτελεί βασικό τομέα της οικονομίας (πηγή απασχόλησης και εισοδήματος) μιας και άλλες μορφές παραγωγής δεν είναι εύκολες. Σύμφωνα με το Νόμο 4351/2015 παγιώθηκε ο όρος «βοσκήσιμες γαίες» οι οποίες χρησιμοποιούνται για βόσκηση ζώων στις οποίες φύτευται ποώδης, φρυγανώδης ή θαμνώδης βλάστηση.

1.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Έως το 1950 η γεωργία αποτελούσε τη βάση της οικονομίας για την χώρα (Μιχαλάρη, 2013). Παρόλα αυτά, τα τελευταία χρόνια η ανάγκη για καλλιέργεια περισσότερων εκτάσεων έχει οδηγήσει σε στρατηγικές ένταξης των δασών ή δασικών εκτάσεων στην γεωργική παραγωγή (αγροδασοκομία). Συνδυάζεται δηλαδή η γεωργική καλλιέργεια στα δάση ή στις δασικές εκτάσεις ώστε να ενισχυθεί η παραγωγή, προστατεύοντας πάντοτε το φυσικό περιβάλλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

Η Περιφέρεια Ηπείρου αποτελεί μια από τις 13 περιφέρειες της Ελλάδας. Πρωτεύουσα της Περιφέρειας είναι τα Ιωάννινα, και αποτελείται από τις περιφερειακές ενότητες Άρτας (νοτιοανατολικό τμήμα της Ηπείρου), Πρέβεζας (νοτιοδυτική άκρη της Ηπείρου), Ιωαννίνων (βορειοδυτικό και μεγαλύτερο τμήμα της Ηπείρου) και Θεσπρωτίας (βορειοδυτικότερο τμήμα της Ηπείρου), με συνολική έκταση 9.203 χλμ² (6,9% της χώρας).

2.1 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Στο *Παράρτημα Ι* και συγκεκριμένα στον *Πίνακα 2* περιγράφεται η πληθυσμιακή εξέλιξη της περιοχής μελέτης (1951 έως 2021). Ο πληθυσμός ακολουθεί πορεία πτωτική, δηλαδή συρρίκνωσης και γήρανσης. Κατά την ΕΛΣΤΑΤ (2021) ο μόνιμος πληθυσμός φτάνει σε 319.991 κατοίκους και αποτελεί περίπου το 3% του πληθυσμού της χώρας. Ακόμη, η περιοχή μελέτης εμφανίζεται με τη μικρότερη πληθυσμιακή πυκνότητα και κατατάσσεται στις πιο αραιοκατοικημένες Περιφέρειες της χώρας (*Πίνακας 3*).

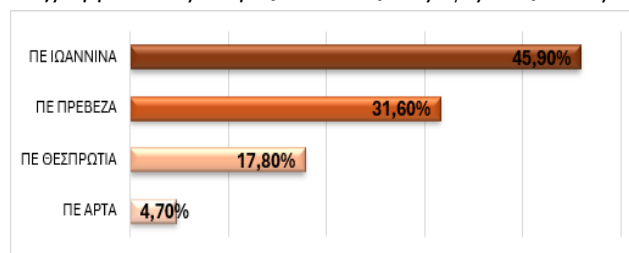
2.2 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Σύμφωνα με πολλές μελέτες αποτελεί τη φτωχότερη Περιφέρεια της Ελλάδας, και μάλιστα μειονεκτεί σημαντικά σε σύγκριση με αντίστοιχες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο *Παράρτημα Ι* στον *Πίνακα 4* παρουσιάζεται η συνολική Ακαθάριστη Προστιθέμενη αξία για την περιοχή μελέτης (σε τρέχουσες τιμές, σε εκατ.€) κατά το διάστημα 2019 – 2021 και στον *Πίνακα 5* το κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν για την περιοχή μελέτης (σε τρέχουσες τιμές, σε €) κατά το διάστημα 2019 – 2021. Τα δεδομένα για την απασχόληση του πληθυσμού της περιοχής μελέτης παρατίθενται στον *Πίνακα 6* δίνοντας έτσι οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, που αποτελούν εργαλεία κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών σχεδιασμών. Τέλος, στον *Πίνακα 7* παρουσιάζεται ο οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός της περιοχής μελέτης (ΕΛΣΤΑΤ, 2021).

2.3 ΟΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΣΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή το 2022 γνωστοποίησε, με την Ετήσια Γεωργική Στατιστική Έρευνα (ΕΓΣΕ) που διεξήχθη, τα αποτελέσματα σύμφωνα με τα οποία οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις της χώρας ανέρχονται σε 28.959,7 χιλ στρ. (Παράρτημα Ι - Πίνακας 8). Η ΠΕ Ιωαννίνων κατέχει το 45,9% των καλλιεργήσιμων εκτάσεων στην Ήπειρο και η ΠΕ Άρτας το μικρότερο ποσοστό (4,7%) (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1. Αρόσιμες εκτάσεις Περιφέρειας Ηπείρου

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ και Ίδια Επεξεργασία

Τέλος, στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται οι ομάδες καλλιεργειών τα έτη 2021 και 2022 και στο Παράρτημα Ι – Πίνακας 2 οι καλλιεργούμενες εκτάσεις το 2022 για την Περιφέρεια Ηπείρου.

Πίνακας 1. Ομάδες καλλιεργειών ανά έτος

2022	Αροτραίες καλλιέργειες	16.381,6 χιλ. στρέμ.	56,6%
	Κηπευτικές	451,0 χιλ. στρέμ.	1,6%
	Μόνιμες καλλιέργειες	10.348,1 χιλ. στρέμ.	35,7%
	Αγροανάπαυση	1.778,9 χιλ. στρέμ.	6,1%
2021	Αροτραίες καλλιέργειες	16.178,9 χιλ. στρέμ.	56,9%
	Κηπευτικές	493,5 χιλ. στρέμ.	1,7%
	Μόνιμες καλλιέργειες	10.295,7 χιλ. στρέμ.	36,2%
	Αγροανάπαυση	1.451,9 χιλ. στρέμ.	5,1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (2022)

2.4 ΟΙ ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Με την κατάρτιση των δασικών χαρτών, στην περιοχή μελέτης, προέκυψε ότι η ΠΕ Ιωαννίνων κατέχει ποσοστό 57% περίπου με δάση και δασικές εκτάσεις (Διάγραμμα 2). Στον

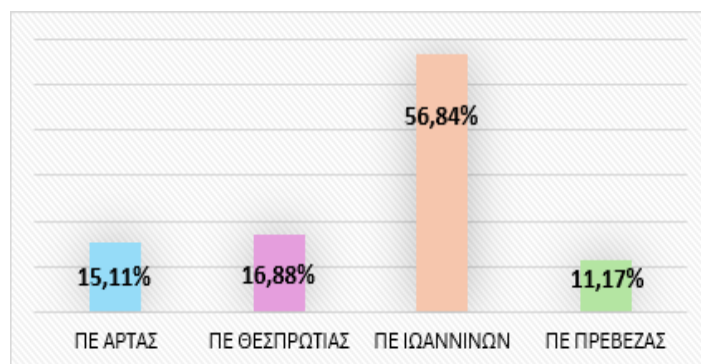
Πίνακα 2 παρουσιάζονται οι εκτάσεις (σε στρέμματα) που χαρακτηρίστηκαν ως δασικές ανά περιφερειακή ενότητα.

Πίνακας 2. Κατανομή δασών και δασικών εκτάσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου

Περιφερειακή Ενότητα Άρτας	
Ανάρτηση του θεωρημένου Δασικού Χάρτη	1.283.231,58 στρ.
Τροποποίηση αναρτημένου δασικού χάρτη	1.282.303,16 στρ.
Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας	
Ανάρτηση του θεωρημένου Δασικού Χάρτη	1.432.719,653 στρ.
Τροποποίηση αναρτημένου δασικού χάρτη	1.432.664,271 στρ.
Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων	
Ανάρτηση του θεωρημένου Δασικού Χάρτη	4.977.690,276 στρ.
Τροποποίηση αναρτημένου δασικού χάρτη	4.823.497,92 στρ.
Περιφερειακή Ενότητα Πρεβέζης	
Ανάρτηση του θεωρημένου Δασικού Χάρτη	33.398,63 στρ.
Τροποποίηση αναρτημένου δασικού χάρτη	947.875,01 στρ.

Πηγή: www.dasarxeio.com/dasikoi_xartes

Διάγραμμα 2. Ποσοστιαία κατανομή δασών και δασικών εκτάσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου

2.5 ΤΑ ΒΟΣΚΟΤΟΠΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Τα δικαιώματα βοσκής επί των βοσκήσιμων εκτάσεων κατανέμονται στους κτηνοτρόφους, και προηγούνται εκείνοι οι οποίοι έχουν την κτηνοτροφική τους δραστηριότητα στην περιοχή. Εφόσον υπάρχει περίσσειμα έκτασης δίδονται σε κτηνοτρόφους άλλων γειτονικών νομών. Η

κατανομή των βοσκοτόπων για την περιοχή μελέτης (ΕΛΣΤΑΤ 1999-2000) παρουσιάζεται στον Πίνακα 3.

Πίνακας 3. Βοσκότοποι Περιφέρειας Ηπείρου

	Βοσκότοποι - Μεταβατικές δασώδεις/ θαμνώδεις εκτάσεις	Βοσκότοποι - Συνδιασμοί θαμνώδους και / ή ποώδους βλάστησης	Βοσκότοποι - Εκτάσεις με αραλή ή καθόλου βλάστηση
ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ	2,3	34,8	48,4
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	1,6	107,9	100,6
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	13,6	577,7	101,1
ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	0,6	84,0	92,0
ΣΥΝΟΛΟ	18,1	804,4	342,1

Πηγή: <https://www.statistics.gr>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Στα δάση και στις δασικές εκτάσεις δεν δίνεται η δυνατότητα καμίας επέμβασης που να τροποποιεί τον χαρακτήρα τους, όμως, επιτρέπεται η καλλιέργεια σ' αυτές τις χρήσεις γης (6^ο Κεφάλαιο του Νόμου 998/1979 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει), υπό την προϋπόθεση ότι δεν δύναται να διατεθούν άλλες δημόσιες εκτάσεις και, παράλληλα, δεν μεταβάλλουν τον χαρακτήρα της έκτασης.

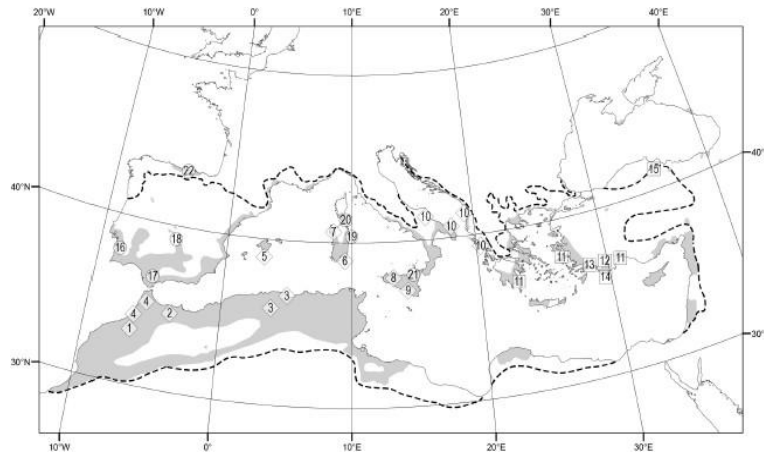
3.1 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Σύμφωνα με την Υ.Α. 156586/2798/19-5-2017 (Άρθρο 1) η επέμβαση για γεωργική καλλιέργεια εντός δασών ή δασικών εκτάσεων διενεργείται υπό προϋποθέσεις όπως να μην είναι αναδασωτέες περιοχές (π.χ. μετά από πυρκαγιά) ή να μην είναι περιοχές προστασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ως άνω, σε περίπτωση ενδιαφέροντος από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τηρείται σειρά προτεραιότητας έναντι των φυσικών προσώπων από οιονδήποτε άλλον, επιτρέποντας τη γεωργική εκμετάλλευση εντός δασών ή δασικών εκτάσεων εάν οι εδαφολογικές και οικολογικές συνθήκες είναι οι κατάλληλες γι' αυτό τον τρόπο εκμετάλλευσης. Συγκεκριμένα οι εκτάσεις μπορεί να διατεθούν ύστερα από οικονομοτεχνική μελέτη. Η επιτυχία ή αποτυχία εξαρτάται από την σωστή εκλογή του δασικού είδους που θα χρησιμοποιηθεί (βιολογικά προσαρμοσμένα στις οικολογικές συνθήκες), από τους κλιματικούς παράγοντες και την ανταπόκριση των απαιτήσεων του σκοπού (επιλογή κατάλληλων δασικών ειδών στις τοπικές συνθήκες της περιοχής).

3.2 Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΙΕΛΙΑΣ

Η ελιά εμφανίζεται στον ελληνικό χώρο από τα χρόνια του Ομήρου εκθειάζοντας «το λιπαρόν έλαιον» και ο Πλάτων επαινούσε το έλαιον, ακόμη, οι αρχαίοι Έλληνες με στεφάνια αγριελιάς τιμούσαν τους Ολυμπιονίκες. Η αγριελιά, είναι συγγενικό είδος της ελιάς και προσαρμόζεται σε πολλά διαφορετικά γεωλογικά υποστρώματα (Χάρτης 3). Η επιστημονική έρευνα δείχνει ότι το λάδι αγριελιάς έχει θετικές επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία (Ω_3 και Ω_6) (Tanjour, 2014).

Χάρτης 2. Εύρος διανομής *Olea europaea* var. *sylvestris* (γκρίζα περιοχή)

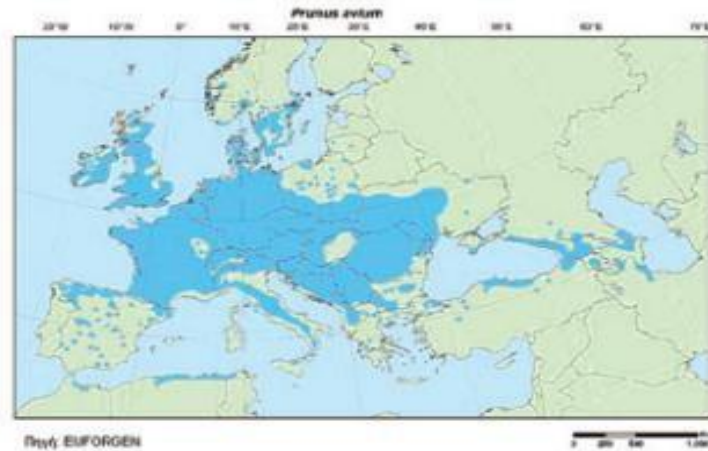

Πηγή: Vargas and Kadereit (2001)

3.3 Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΙΟΚΕΡΑΣΙΑΣ

Το ξύλο της αγριοκερασιάς είναι υψηλής ποιότητας και χρησιμοποιείται για την κατασκευή επίπλων, επίσης έχει τεράστια σημασία για τις αναδασώσεις και για την ενίσχυση της βιοποικιλότητας. Η γεωγραφική εξάπλωση της αγριοκερασιάς παρουσιάζεται στην *Εικόνα 1*.

Εικόνα 1. Γεωγραφική εξάπλωση της αγριοκερασιάς

Πηγή: <https://www.elgo.gr>

3.4 Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΡΥΔΙΑΣ

Το ξύλο της καστανιάς μεταχειρίζεται για την παραγωγή ξυλείας (πατώματα, έπιπλα, βαρέλια), επίσης ο καρπός της καστανιάς είναι βρώσιμος, καθώς και δευτερεύοντα προϊόντα όπως το μέλι. Το κάστανο είναι πλούσιο σε υδατάνθρακες και βιταμίνες B1, B2, και σε C.

3.5 Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ

Ο καρπός της καρυδιάς έχει πολλά θρεπτικά συστατικά όπως ωμέγα 3 λιπαρά κ.ά. Ακόμη, το ξύλο της χρησιμοποιείται στην κατασκευή επίπλων μιας και είναι ιδιαίτερα ανθεκτικό.

3.6 Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑΣ Ή ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑΣ

Ο καρπός της φουντουκιάς χρησιμοποιείται στη παραγωγή σοκολάτας, για παραγωγή γλυκισμάτων και ως σνακ (Avanzat *et al.*, 2009). Περιέχει λιπαρά οξέα και πρωτεΐνη, φυτικές ίνες, ανόργανα στοιχεία και αντιοξειδωτικές ουσίες, μειώνει την χοληστερόλη και ρυθμίζει την πίεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ)

Η καλλιέργεια δενδρυλλίων σε δάση ή δασικές εκτάσεις περιλαμβάνει τρία βήματα: α) Τη φύτευση, β) τη φροντίδα και γ) την ανάπτυξη των δασικών ειδών με σκοπό τη συντήρηση και την ανανέωση των εκτάσεων. Το κόστος εγκατάστασης και οι αποδόσεις της καλλιέργειας συνιστούν δυο βασικά στοιχεία που θα πρέπει να γνωρίζει ο παραγωγός, προκειμένου να ξεκινήσει μια νέα καλλιέργεια. Εδώ τα κόστη και οι αποδόσεις υπολογίζονται σε τιμές €: <https://www.agrotypos.gr> και η έρευνα αγοράς έγινε το 2025.

4.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΡΙΕΛΙΑΣ

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η αγριελιά φτάνει στο μέγιστο της απόδοσης κατά το 7^ο έτος καλλιέργειας και μπορεί να αποφέρει στον παραγωγό 180 κιλά/στρ. Το κόστος εγκατάστασης σε φύτευση τύπου 6×8 ή 7×7, ή 8×8 ή 10×10 για περίπου 30 δέντρα/στρέμμα:

Η έκταση 10 στρεμμάτων στην οποία θα εγκατασταθεί η φυτεία αγριελιάς έχει ενοικιαστεί για 20 χρόνια και το μίσθωμα ορίζεται 40 € το στρέμμα ή **400 € ετησίως** και καταβάλλεται στην αρχή κάθε έτους.

Μέση τιμή δενδρυλλίων 12 - 15€/δενδρύλλιο = 450€ *10στρ. = **4.500€**

Πάσσαλοι, σύρματα κλπ : 400€/στρ. = 400€*10στρ. = **4.000€**

Αρδευτικό σύστημα: 350€/ στρ. = 350€*10στρ. = **3.500€**

Έξοδα λίπανσης: Δεν θα υπάρχουν

Εργατικά και μηχανολογικό εξοπλισμό: μέγιστο 400 €/στρ. = 400€*10στρ. = **4.000€**

Άρα, το κόστος εγκατάστασης είναι **16.000€ + 400€ = 16.400€** (ή 1.640€/στρ.)

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΙΑΣ (ανά έτος)

Μια αγριελιά παράγει 6 κιλά αγριελιάς και το λάδι αγριελιάς πωλείται στην τιμή 74€.

Το κόστος του ελαιοτριβείου υπολογίζεται γύρω στα 4 € / λίτρο

Συνεπώς, η τιμή που θα λάβει ο παραγωγός είναι στα 70 €/λίτρο (74€ -4€=70€).

Εάν η τιμή πώλησης είναι 70€/ λίτρο τα ετήσια έσοδα ακαθάριστα καρύδια ανέρχονται για τον παραγωγό από τις πωλήσεις στα 180 κιλά/στρ * 50 € = **9.000 €/στρ.**

Πίνακας 4. Αποδόσεις αγριελιάς

ΕΤΟΣ	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο	5 ^ο	6 ^ο	7 ^ο
ΕΣΟΔΑ €/στρ	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
ΕΞΟΔΑ €/στρ	1.640	790	790	790	790	790	790
ΚΕΡΔΟΣ €/στρ	7.360	8.210	8.210	8.210	8.210	8.210	8.210

Πηγή: <https://www.ypaithros.gr> και Ίδια Επεξεργασία

4.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΡΙΟΚΕΡΑΣΙΑΣ

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η αγριοκερασιά φτάνει στο μέγιστο της απόδοσης κατά το 4^ο έτος καλλιέργειας και μπορεί να αποφέρει στον παραγωγό 400-650 κιλά/στρ. Οι αποστάσεις φύτευσης είναι 5X5 ή 6X6 μέτρα δηλαδή 30 δέντρα/στρέμμα.

Η έκταση 10 στρεμμάτων στην οποία θα εγκατασταθεί η φυτεία αγριοκερασιών έχει ενοικιαστεί για 20 χρόνια και το μίσθωμα ορίζεται 40 € το στρέμμα ή **400 € ετησίως** και καταβάλλεται στην αρχή κάθε έτους.

Τιμή δενδρυλλίων 9 - 12€/δενδρύλλιο = 360€ *10στρ. = **3.600€**

Πάσσαλοι, σύρματα κλπ : 400€/στρ. = 400€ *10στρ. = **4.000€**

Αρδευτικό σύστημα: 350€/ στρ. = 350€*10στρ. = **3.500€**

Έξοδα λίπανσης και φυτοπροστασίας: μέγιστο 45€/στρ. = 45€*10στρ. = **450€**

Εργατικά και μηχανολογικό εξοπλισμό: μέγιστο 400€/στρ.=400€*10στρ.=**4.000€**

Άρα, το κόστος εγκατάστασης είναι **15.550+400=15.950€/στρ.** (ή 1.595€/στρ)

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΙΑΣ (ανά έτος)

Τέλος, η τιμή που θα λάβει ο παραγωγός είναι στα 2,5 €/κιλό. Εάν η τιμή πώλησης είναι στα 2,5 € το κιλό τα ετήσια έσοδα ανέρχονται για τον παραγωγό (το μέγιστο από τις πωλήσεις στα 650 κιλά/στρ * 2,5 €) = **1.625 €/στρ.**

Πίνακας 5.Αποδόσεις αγριοκερασιάς

ΕΤΟΣ	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο
ΕΣΟΔΑ €/στρ	1.625	1.625	1.625	1.625
ΕΞΟΔΑ €/στρ	1.595	485	485	485
ΚΕΡΔΟΣ €/στρ	30	1.140	1.140	1.140

Πηγή: <https://www.yraithros.gr> και Ίδια Επεξεργασία

4.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΥΔΙΑΣ

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η καρυδιά φτάνει στο μέγιστο της απόδοσης το 10^ο έτος καλλιέργειας και αποφέρει 8 με 10 κιλά / δέντρο ή 230 – 300 κιλά/στρ. σε φύτευση 7 X 7 μέτρα, και δίνουν 18 δέντρα/στρ.

Η έκταση (10 στρέμματα) στην οποία θα εγκατασταθεί η φυτεία καρυδιών έχει ενοικιαστεί για 20 χρόνια και το μίσθωμα ορίζεται 40 € το στρέμμα ή **400 € ετησίως** και καταβάλλεται στην αρχή κάθε έτους.

Αγορά φυτών: 12-15€/δενδρύλλιο = 15€ * 18 δέντρα/στρ. =270€/στρ. * 10στρ = **2.700 €**

Πάσσαλοι, σύρματα κλπ : 400€/στρ. = 400€ * 10στρ. = **4.000€**

Αρδευτικό σύστημα: 350 € / στρ.= 300€ * 10στρ. = **3.000€**

Έξοδα λίπανσης και φυτοπροστασίας: μέγιστο 45 €/στρ. = 45€ * 10στρ. = **450€**

Εργατικά και μηχανολογικό εξοπλισμό: μέγιστο 400 €/στρ. =400€ * 10στρ. =**4.000€**

Άρα, το κόστος εγκατάστασης είναι **14.150€ + 400€ = 14.550€** (ή 1.455€/στρ)

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΙΑΣ (ανά έτος)

Τέλος, η τιμή του παραγωγού είναι 2 – 4 €/κιλό (καρύδι με κέλυφος). Εάν η τιμή πώλησης είναι στα 4 € το κιλό τα ακαθάριστα καρύδια ανέρχονται τα ετήσια έσοδα για τον παραγωγό από τις πωλήσεις στα 300 κιλά/στρ * 4 € = **1.200 €/στρ.**

Πίνακας 6. Αποδόσεις καρυδιάς

ΕΤΟΣ	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο	5 ^ο	6 ^ο	7 ^ο	8 ^ο	9 ^ο	10 ^ο
ΕΣΟΔΑ €/στρ	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
ΕΞΟΔΑ €/στρ	1.455	485	485	485	485	485	485	485	485	485
ΚΕΡΔΟΣ €/στρ	-255	715	715	715	715	715	715	715	715	715

Πηγή: <https://www.ypaithros.gr> και Ίδια Επεξεργασία

4.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η καστανιά καρποφορεί το 3^ο – 4^ο έτος φύτευσης σε φύτευση 8X8 μέτρα (περίπου 15 δενδρύλλια στο στρέμμα) και αποδίδει περίπου 50 κιλά κάστανια, συνεπώς η μέγιστη στρεμματική απόδοση θα φτάσει τα 750 κιλά.

Η έκταση 10 στρεμμάτων στην οποία θα εγκατασταθεί η φυτεία καστανιάς έχει ενοικιαστεί για 20 χρόνια και το μίσθωμα ορίζεται **400 € ετησίως** και καταβάλλεται στην αρχή κάθε έτους.

Τιμή δενδρυλλίων 3-5 €/δενδρύλλιο = 75 € * 10στρ. = **750€**

Πάσσαλοι, σύρματα κλπ : 400€/στρ. = 400€*10στρ. = **4.000€**

Αρδευτικό σύστημα: 350€ / στρ. = 350€*10στρ. = **3.500€**

Έξοδα λίπανσης και φυτοπροστασίας: μέγιστο 55€/στρ. = 55€*10στρ.= **550€**

Κόστος οργώματος, κλαδέματος και συγκομιδής: μέγιστο 200-350 €/στρ. = 350€*10στρ.=**3.500€**

Άρα, το κόστος εγκατάστασης φτάνει στα **12.300€ + 400€=12.700€** (ή 1.270€/στρ.)

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΙΑΣ (ανά έτος)

Τέλος η μέση τιμή κάστανου είναι 1,80 – 2,5 €/κιλό για τον παραγωγό. Εάν η τιμή πώλησης είναι στα 2,5 € το κιλό τα ετήσια έσοδα για τον παραγωγό από τις πωλήσεις στα 750 κιλά/στρ * 2,5 € = **1.875 €/στρ.**

Πίνακας 7. Αποδόσεις καστανιάς

ΕΤΟΣ	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο
ΕΣΟΔΑ €/στρ	1.875	1.875	1.875	1.875
ΕΞΟΔΑ €/στρ	1.270	445	445	445
ΚΕΡΔΟΣ €/στρ	605	1.430	1.430	1.430

Πηγή: <https://www.ypaithros.gr> και Ίδια Επεξεργασία

4.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑΣ

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η φουντουκιά καρποφορεί κατά το 10^ο έτος φύτευσης, σε φύτευση 6Χ6 μέτρα (27 δενδρύλλια ανά στρέμμα) και καρποφορεί το 3^ο έτος, αποδίδοντας 150-250 κιλά καρπό ανά στρέμμα, ενώ το μέγιστο είναι τα 350-400 κιλά/στρ.

Η έκταση (10 στρέμματα) στην οποία θα εγκατασταθεί η φυτεία καστανιάς έχει ενοικιαστεί για 20 χρόνια και το μίσθωμα ορίζεται **400 € ετησίως** και καταβάλλεται στην αρχή κάθε έτους.

Τιμή δενδρυλλίων 2-4 €/δενδρύλλιο = 108€ * 10στρ. = **1.080€**

Πάσσαλοι, σύρματα κλπ : 400€/στρ. * 10στρ. = **4.000€**

Αρδευτικό σύστημα: 350 € / στρ. * 10στρ. = **3.500€**

Έξοδα λίπανσης και φυτοπροστασίας: μέγιστο 55 ευρώ/στρ. = 55€*10στρ.=**550€**

Κόστος οργώματος, κλαδέματος και συγκομιδής: μέγιστο 350 ευρώ/στρ. * 10στρ. = **3.500€**

Άρα, το κόστος εγκατάστασης φτάνει στα **12.630€ + 400€ = 16.630€** (ή 1.660€/στρ.)

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΙΑΣ (ανά έτος)

Τέλος, η μέση τιμή φουντουκιάς είναι 1,65 έως 2,00 €/κιλό. Εάν η τιμή πώλησης είναι στα 2,0€ το κιλό τα ετήσια έσοδα για τον παραγωγό από τις πωλήσεις στα 400 κιλά/στρ * 2,0 € = **800 €/στρ..**

Πίνακας 8. Αποδόσεις φουντουκιάς

ΕΤΟΣ	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο	5 ^ο	6 ^ο	7 ^ο	8 ^ο	9 ^ο	10 ^ο
ΕΣΟΔΑ €/στρ	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800
ΕΞΟΔΑ €/στρ	1.660	445	445	445	445	445	445	445	445	445
ΚΕΡΔΟΣ€/στρ	-860	355	355	355	355	355	355	355	355	355

Πηγή: <https://www.yraithros.gr> και Ίδια Επεξεργασία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

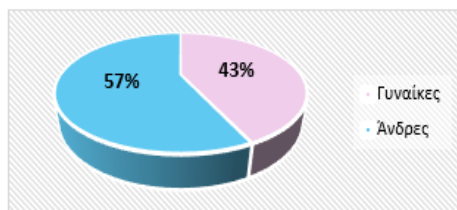
Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας μέσω των ερευνητικών ερωτημάτων με τη χρήση του ερωτηματολογίου (κλειστού τύπου) όπου ο ερωτώμενος επιλέγει μεταξύ συγκεκριμένων απαντήσεων.

5.1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1.1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ

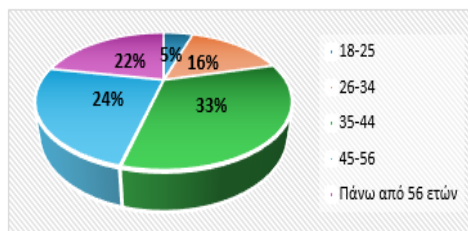
Το σύνολο του δείγματος ήταν 100 άτομα. Το 57 % ήταν άνδρες και το υπόλοιπο 43 % γυναίκες (Διάγραμμα 3).

Διάγραμμα 3. Φύλο δείγματος

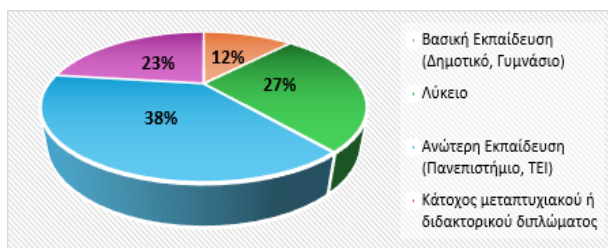
Σε ότι αφορά την ηλικία τους το 5 % είναι 18-25 ετών, το 16 % 26-34 χρονών το 33 % 35-44 χρονών, ενώ το 24 % από 45-56 χρονών και τέλος 23% πάνω από 56 ετών (Διάγραμμα 4).

Διάγραμμα 4. Ηλικία δείγματος

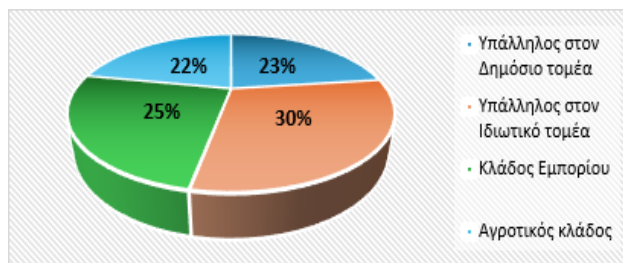
Σε ότι αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης το 52 % είναι τελειόφοιτοι λυκείου, το 19 % είναι τελειόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ, ενώ το 15,% είναι τελειόφοιτοι γυμνασίου, ενώ ένα μικρό ποσοστό είναι δημοτικού, ΙΕΚ και μεταπτυχιακών σπουδών (Διάγραμμα 5).

Διάγραμμα 5. Επίπεδο εκπαίδευσης δείγματος

Τέλος σύμφωνα με το επάγγελμά τους το 22% είναι αγρότες, το 23% υπάλληλοι του Δημοσίου, ενώ 30% εργάζονται στον Ιδιωτικό τομέα ενώ στον κλάδο του εμπορίου 30% (Διάγραμμα 6).

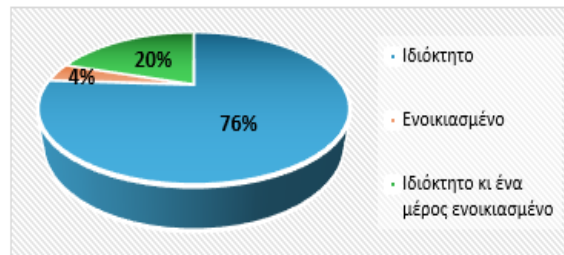
Διάγραμμα 6. Κύρια πηγή εισοδήματος δείγματος

5.1.2. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

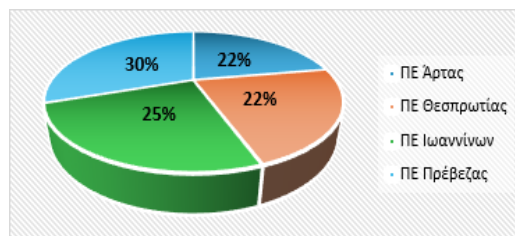
Οι ερωτώμενοι ρωτήθηκαν εφόσον καλλιεργούν κάποιο χωράφι εάν είναι ιδιόκτητο, νοικιασμένο ή ιδιόκτητο κι ένα μέρος ενοικιαζόμενο και το 76% απάντησε ότι ήταν ιδιόκτητο, το 20% ιδιόκτητο κι ένα μέρος ενοικιαζόμενο και μόλις το 4% ενοικιαζόμενο (Διάγραμμα 7).

Διάγραμμα 7. Ιδιοκτησιακό καθεστώς καλλιέργειας

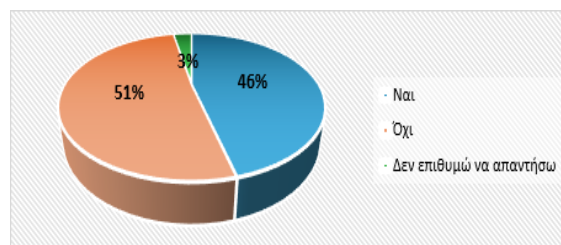

Ως προς την ερώτηση που βρίσκεται η καλλιέργεια των ερωτηθέντων το μεγαλύτερο ποσοστό βρίσκεται στην ΠΕ Πρεβέζης ήτοι 31% και ακολουθεί η ΠΕ Ιωαννίνων με 25% και οι ΠΕ Άρτας και Θεσπρωτίας με 22% αντίστοιχα (Διάγραμμα 8). Στην ερώτηση εάν άλλαζαν την καλλιέργειά τους το 51% απάντησε ότι δεν θα την άλλαζε ενώ το 46% θα την άλλαζε, και τέλος, το 3% δεν επιθυμούσε να απαντήσει (Διάγραμμα 9).

Διάγραμμα 8. Κατανομή καλλιεργειών στην Περιφέρεια Ηπείρου

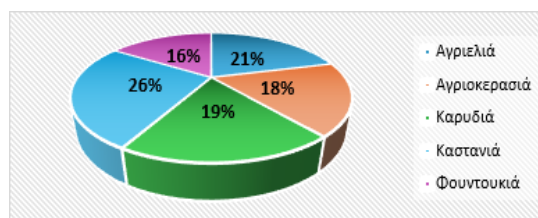

Διάγραμμα 9. Αλλαγή καλλιέργειας

Στην ερώτηση εάν θα καλλιεργούσαν κάποια από τις παρακάτω καλλιέργειες εντός δασών ή δασικών εκτάσεων οι απαντήσεις δείχνουν ότι το 26% προτιμά καστανιές, το 21% αγριελιές, το 19% καρυδιές, το 18% αγριοκερασιές και τέλος το 16% φουντουκιές (Διάγραμμα 10).

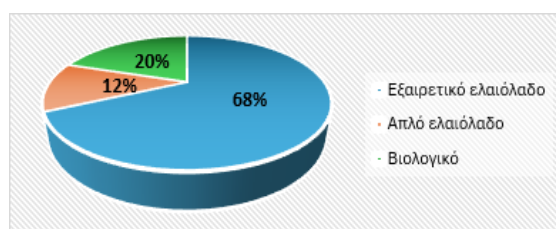
Διάγραμμα 10. Καλλιεργητικά είδη εντός δασών ή δασικών εκτάσεων

5.1.3.1. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΓΡΙΕΛΙΑΣ

Στην ερώτηση «ποιο από τα παρακάτω **ελαιόλαδα** καταναλώνετε» το 68% χρησιμοποιεί εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο, το 20% βιολογικό και το 12% απλό ελαιόλαδο (Διάγραμμα 11).

Διάγραμμα 11. Είδος ελαιολάδου που γίνεται χρήση

Στην ερώτηση εάν αγοράζουν λάδι από super market το 49% απάντησε ποτέ (Διάγραμμα 12). Στην ερώτηση εάν αγοράζουν λάδι από συγγενή ή φίλο το 25% απάντησε ποτέ το 10% σπάνια, το 35% συχνά και 30% πάντοτε (Διάγραμμα 13).

Διάγραμμα 12. Αγορά λαδιού από super market

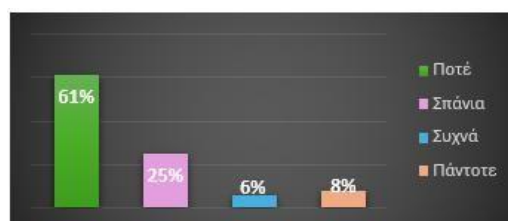

Διάγραμμα 13. Αγορά λαδιού από φίλο ή συγγενή

Στην ερώτηση εάν αγοράζουν λάδι από γεωργικό συνεταιρισμό το 25% απάντησε ποτέ (Διάγραμμα 14).

Διάγραμμα 14. Αγορά λαδιού από συνεταιρισμό

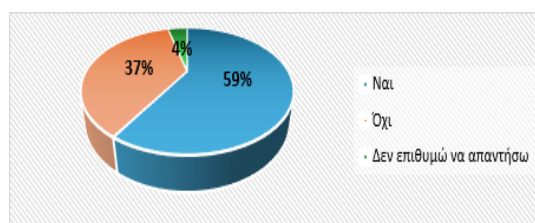
Στην ερώτηση εάν παράγουν οι ίδιοι λάδι το 72% απάντησε ότι το παράγουν μόνοι τους (Διάγραμμα 15).

Διάγραμμα 15. Παραγωγή λαδιού

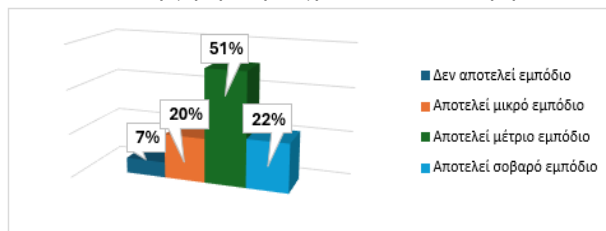
Στην ερώτηση εάν προτιμούν λάδι αγριελιάς στην διατροφή τους το 59% απάντησε ναι έναντι του 37% που απάντησε όχι (Διάγραμμα 16).

Διάγραμμα 16. Το λάδι αγριελιάς στην διατροφή

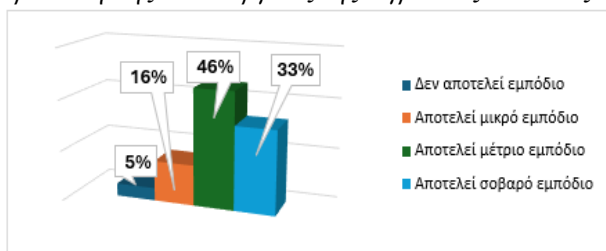
Στην ερώτηση ποιος πιστεύουν ότι είναι ο βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής ώστε να εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση το 51% απάντησε ότι αποτελεί μέτριο εμπόδιο η τοπογραφία της περιοχής (Διάγραμμα 17).

Διάγραμμα 17. Η τοπογραφία της περιοχής ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής της αγριελιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις

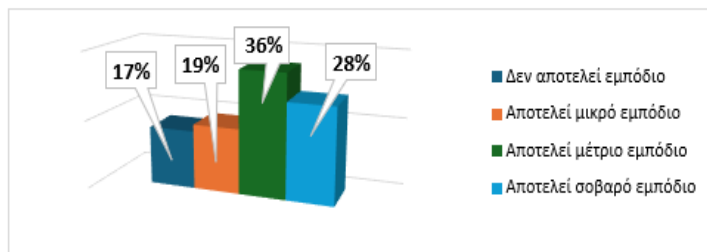
Στην ερώτηση εάν τα φυσικά χαρακτηριστικά της γης θα αποτελούσαν εμπόδιο για τον καλλιεργητή ώστε να εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση το 46% απάντησε ότι αποτελούν μέτριο εμπόδιο τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

Διάγραμμα 18. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της γης θα αποτελούσαν εμπόδιο για τον καλλιεργητή ώστε να εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση

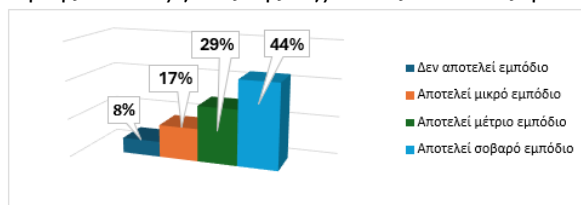
Επίσης, η ελλιπής πληροφόρηση αποτελεί μέτριο εμπόδιο (35%) ως προς τον βαθμό σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής ώστε να εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση.

Διάγραμμα 19. η ελλιπής πληροφόρηση θα αποτελεί εμπόδιο για τον καλλιεργητή ώστε να εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση

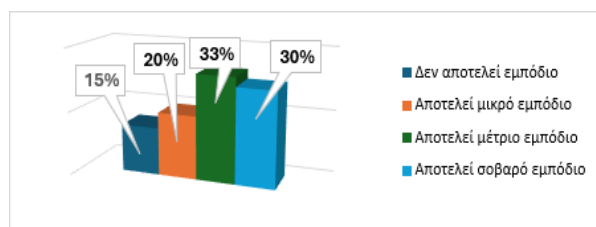

Η έλλειψη ιδίων κεφαλαίων αποτελεί (44%) αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για τον καλλιεργητή να εφαρμόσει την καλλιέργεια της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση επίσης, η μη πρόσβαση σε δάνεια αποτελεί μέτριο εμπόδιο κατά τους ερωτώμενους (33%) (Διάγραμμα 20 & 21).

Διάγραμμα 20. Η έλλειψη ιδίων κεφαλαίων θα αποτελεί εμπόδιο για τον καλλιεργητή ώστε να εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση

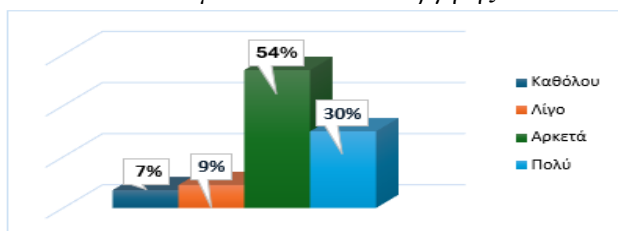

Διάγραμμα 21. Η μη πρόσβαση σε δάνεια θα αποτελεί εμπόδιο για τον καλλιεργητή ώστε να εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση

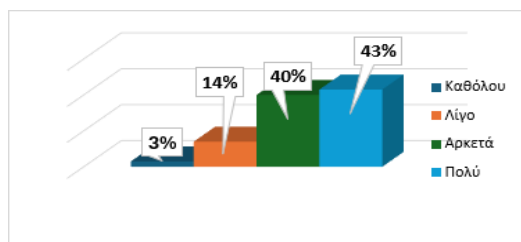

Για να εφαρμοστεί η πρακτική της καλλιέργειας αγριελιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις η κατάρτιση στην καλλιέργειά της συνιστά αρκετά σημαντική για τους ερωτώμενους (54%). Ακόμη, θεωρούν πολύ σημαντική την πιστοποίηση των προϊόντων που θα παραχθούν (43%) και ότι το 51% είναι πολύ σημαντικό να βελτιωθεί το εισόδημά τους. Μόλις το 35% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι η επιδότηση για την καλλιέργεια της αγριελιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις.

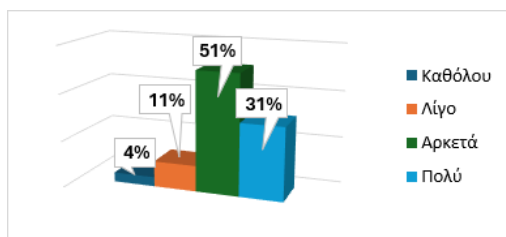
Διάγραμμα 22. Η κατάρτιση στην καλλιέργεια της αγριελιάς ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής

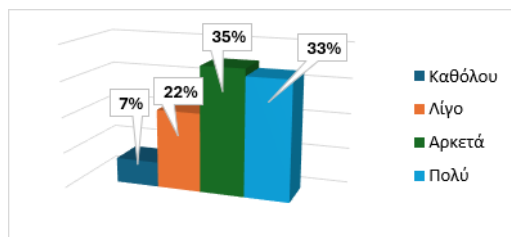
Διάγραμμα 23. Η πιστοποίηση των προϊόντων που θα παραχθούν ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής

Διάγραμμα 24. Η βελτίωση του εισοδήματος ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής

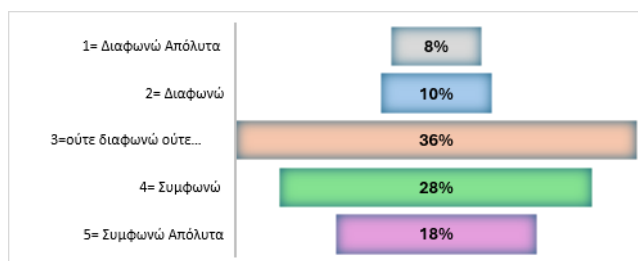

Διάγραμμα 25. Η επιδότηση ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής

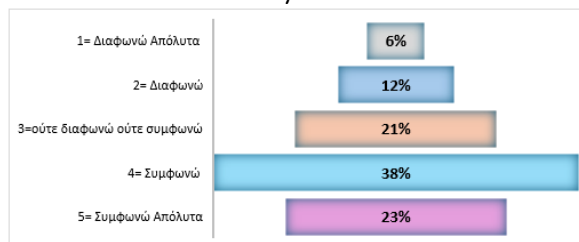

Το 28% των ερωτηθέντων απάντησε ότι συμφωνεί με το ότι η καλλιέργεια της αγριελιάς απαιτεί λιγότερη φροντίδα απ' ότι η ελιά (Διάγραμμα 26). Το 38% συμφωνεί ότι η καλλιέργεια της αγριελιάς χρειάζεται λιγότερα φυτοφάρμακα απ' ότι της ελιάς (Διάγραμμα 27). Στην ερώτηση εάν η καλλιέργεια της αγριελιάς μπορεί να αυξήσει το εισόδημα του καλλιεργητή το 39% απάντησε ότι συμφωνεί ότι θα αυξηθεί (Διάγραμμα 28). Το 40% των ερωτηθέντων συμφωνεί ότι η καλλιέργεια της αγριελιάς μπορεί να αποδώσει κέρδος μακροπρόθεσμα (Διάγραμμα 29).

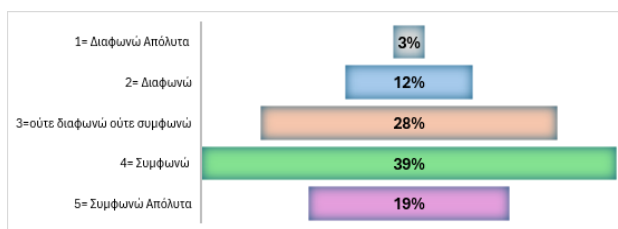
Διάγραμμα 26. Η καλλιέργεια της αγριελιάς απαιτεί λιγότερη φροντίδα από ότι της ελιάς

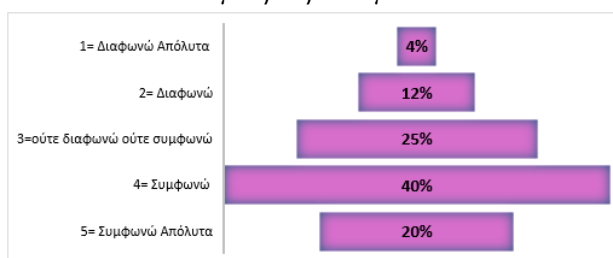
Διάγραμμα 27. Η καλλιέργεια της αγριελιάς χρειάζεται λιγότερα φυτοφάρμακα που είναι επικίνδυνα για την υγεία

Διάγραμμα 28. Η καλλιέργεια της αγριελιάς μπορεί να αυξήσει το εισόδημα του καλλιεργητή

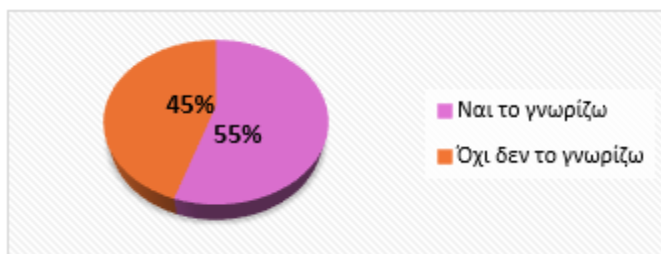
Διάγραμμα 29. Η καλλιέργεια της αγριελιάς μπορεί να αποδώσει στον παραγωγό περισσότερο κέρδος μακροπρόθεσμα

5.1.3.2. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΓΡΙΟΚΕΡΑΣΙΑΣ

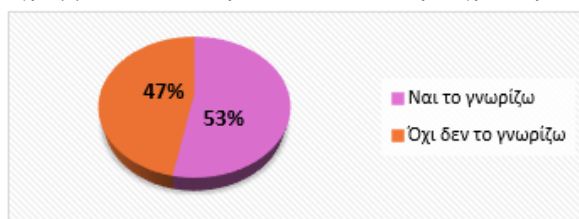
Το 55% των ερωτηθέντων απάντησε ότι γνωρίζει ότι το κόμμι (κοινώς ρετσίνι), που εκρέει από τραύματα ή πληγές των δέντρων της αγριοκερασιάς, μπορεί να βρει εμπορική εφαρμογή, καθώς χρησιμοποιείται στη φαρμακευτική και χημική βιομηχανία για την παρασκευή διαφόρων χρήσιμων προϊόντων έναντι 45%.

Διάγραμμα 30. Ιδιότητες του ρετσινιού της αγριοκερασιάς

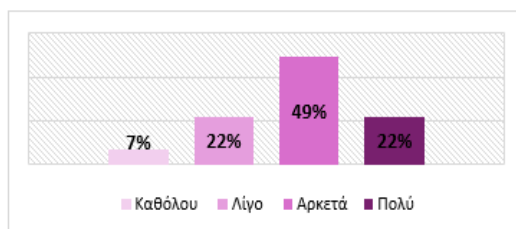
Το ξύλο της αγριοκερασιάς θεωρείται υψηλής ποιότητας. Το 53% των ερωτηθέντων γνωρίζει ότι έχει πολύ μεγάλη ζήτηση για την κατασκευή ντουλαπιών, επίπλων, ξύλινων επενδύσεων, καπλαμάδων, ειδών διακοσμητικής λεπτοξυλουργικής και τορνευτικής. Καθώς επίσης, ότι το χρώμα του ξύλου και η απουσία ελαττωμάτων, όπως σήψη ξύλου και πράσινη/μπλε απόχρωση (Blue stain), επηρεάζουν σημαντικά την αξία της (Διάγραμμα 31).

Διάγραμμα 31. Ιδιότητες του ξύλου της αγριοκερασιάς

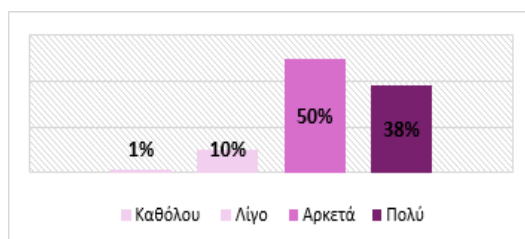

Για να εφαρμοστεί η πρακτική της καλλιέργειας αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις η κατάρτιση στην καλλιέργειά της συνιστάται ως αρκετά σημαντική για τους ερωτώμενους (49%). Ακόμη, θεωρούν πολύ σημαντική την πιστοποίηση των προϊόντων που θα παραχθούν (50%) και το 51% θεωρεί ότι θα βελτιωθεί το εισόδημά τους. Μόλις το 49% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι η επιδότηση για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς είναι αρκετά σημαντικός παράγοντας (Διάγραμμα 32,33,34 & 35).

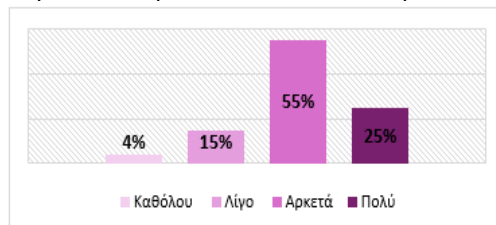
Διάγραμμα 32. Η κατάρτιση στην καλλιέργεια της αγριοκερασιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής

Διάγραμμα 33. Η πιστοποίηση των προϊόντων της αγριοκερασιάς ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής σε δάση ή δασικές εκτάσεις

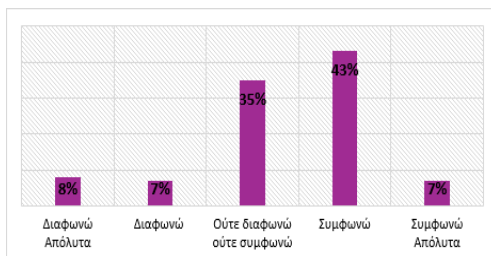

Διάγραμμα 34. Το εισόδημα από την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής

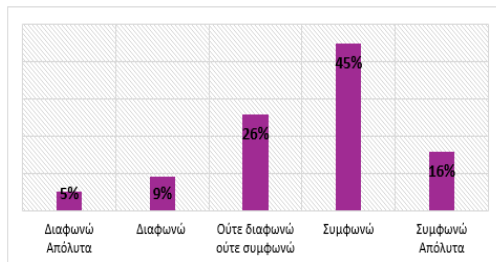

Η καλλιέργεια της αγριοκερασιάς απαιτεί λιγότερη φροντίδα απ' ότι της κερασιάς σύμφωνα με το 43% των ερωτηθέντων (Διάγραμμα 35). Επίσης, στην ερώτηση εάν η καλλιέργεια της αγριοκερασιάς απαιτεί λιγότερα φυτοφάρμακα απ' ότι της κερασιάς το 45% συμφώνησε (Διάγραμμα 36). Το 51% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η καλλιέργεια της αγριοκερασιάς μπορεί να αυξήσει το εισόδημα του καλλιεργητή (Διάγραμμα 37). Τέλος η καλλιέργεια της αγριοκερασιάς μπορεί να αποδώσει μακροπρόθεσμα κέρδος στον καλλιεργητή (Διάγραμμα 38).

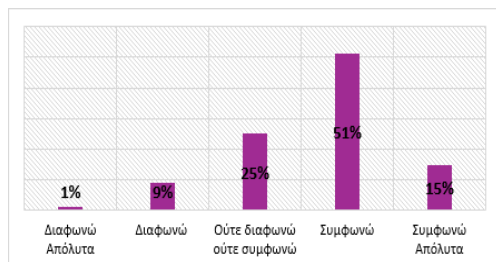
Διάγραμμα 35. Η καλλιέργεια της αγριοκερασιάς απαιτεί λιγότερη φροντίδα από την κερασιά

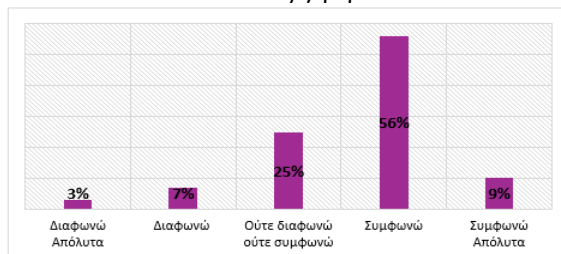
Διάγραμμα 36. Η καλλιέργεια της αγριοκερασιάς χρειάζεται λιγότερα φυτοφάρμακα από την κερασιά

Διάγραμμα 37. Η καλλιέργεια της αγριοκερασιάς μπορεί να αυξήσει το εισόδημα του καλλιεργητή

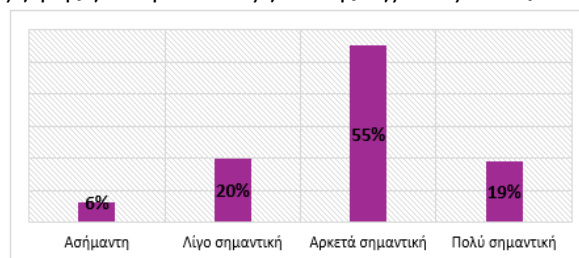

Διάγραμμα 38. Η καλλιέργεια της αγριοκερασιάς μπορεί να αποδώσει μακροπρόθεσμα κέρδος στον καλλιεργητή

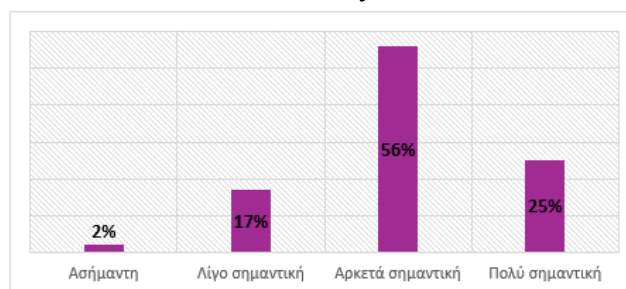

Ο βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάσος ή δασική έκταση όσον αφορά την τοπογραφία της περιοχής παρουσιάζεται στο *Διάγραμμα 39*. Επιπλέον, τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής, ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις, συνιστούν αρκετά σημαντικό εμπόδιο (56%) για τους ερωτώμενους (*Διάγραμμα 40*). Αρκετά σημαντική για το 52% που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο είναι η ελλιπής πληροφόρηση (*Διάγραμμα 41*). Επίσης, η έλλειψη ιδίων κεφαλαίων είναι ένας αρκετά σημαντικός παράγοντας (55%) που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις (*Διάγραμμα 42*). Τέλος, το 70% θεωρεί ότι η μη πρόσβαση σε δάνεια συνιστά έναν αρκετά έως πολύ σημαντικό εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις (*Διάγραμμα 43*).

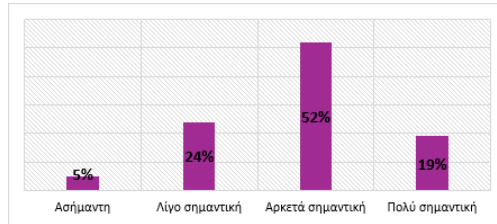
Διάγραμμα 39. Η τοπογραφία της περιοχής ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις

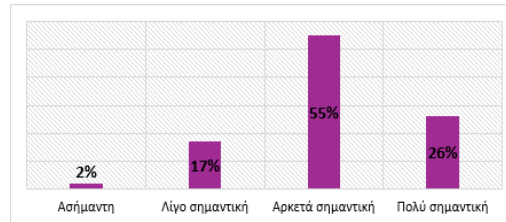
Διάγραμμα 40. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις

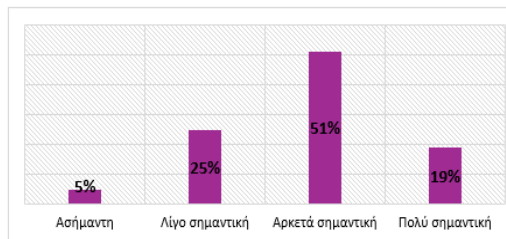
Διάγραμμα 41. Η ελλιπής πληροφόρηση ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις

Διάγραμμα 42. Η έλλειψη Ιδίων Κεφαλαίων ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις

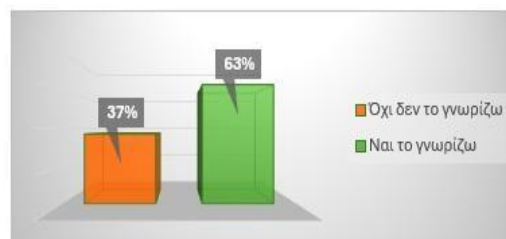
Διάγραμμα 43. Η μη πρόσβαση σε δάνεια ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις

5.1.3.3. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΡΥΔΙΑΣ

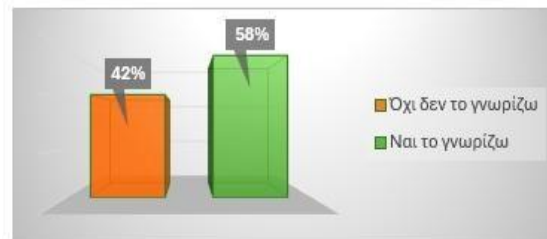
Το ξύλο της καρυδιάς είναι ιδιαίτερα ανθεκτικό και δεν εμφανίζει ρωγμές. Είναι συμπαγές με εξαιρετική ελαστικότητα. Το 63% γνωρίζει ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ξύλο καρυδιάς στην κατασκευή επίπλων και στην εύκολη κατεργασία στην ξυλογλυπτική.

Διάγραμμα 44. Ιδιότητες του ξύλου της καρυδιάς

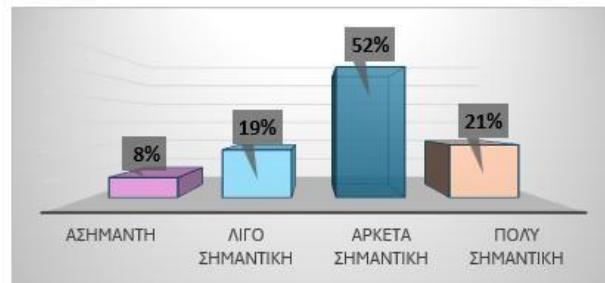
Οι απαντήσεις στην ερώτηση εάν γνωρίζουν ότι τα καρύδια είναι πλούσια σε μονοακόρεστα λιπαρά οξέα και μια από τις καλύτερες πηγές ω-3 λιπαρών οξέων (όπως λινολεϊκό οξύ, α-λινολενικό οξύ και αραχιδινικό οξύ) των οποίων η κατανάλωση μειώνει την LDL (κακή χοληστερόλη) και αυξάνει την HDL (καλή χοληστερόλη) το 58% απάντησε ότι το γνωρίζει (Διάγραμμα 45).

Διάγραμμα 45. Ιδιότητες της καρδιάς

Η κατάρτιση στην καλλιέργεια της καρδιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων συνιστά αρκετά σημαντική προϋπόθεση για το 52% των ερωτηθέντων (Διάγραμμα 46).

Διάγραμμα 46. Η κατάρτιση στην καλλιέργειά της καρδιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της καλλιέργειας

Το 82% απάντησε ότι η πιστοποίηση των προϊόντων που παράγονται από την καλλιέργεια της καρδιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις είναι αρκετά ή πολύ σημαντική (42%) (Διάγραμμα 47).

Διάγραμμα 47. Η πιστοποίηση των προϊόντων της καρδιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της καλλιέργειας

Το 63% των ερωτώμενων απάντησε ότι η βελτίωση του εισοδήματος είναι ένας αρκετά σημαντικός παράγοντας ως προϋπόθεση για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις (Διάγραμμα 48).

Διάγραμμα 48. Η βελτίωση του εισοδήματος του καλλιεργητή αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της καλλιέργειας της καρυδιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων

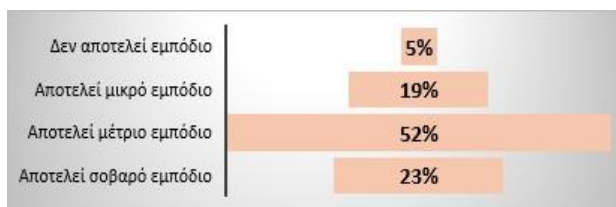
Το 50% των ερωτώμενων απάντησε ότι η επιδότηση του εισοδήματος είναι ένας αρκετά σημαντικός παράγοντας ως προϋπόθεση για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις (Διάγραμμα 49).

Διάγραμμα 49. Η επιδότηση αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της καλλιέργειας της καρυδιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων αποτελεί

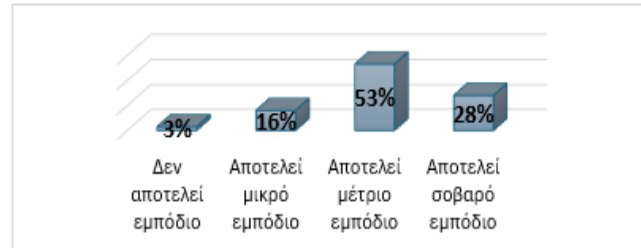
Ο βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση όσον αφορά την τοπογραφία της περιοχής παρουσιάζονται στο Διάγραμμα 50.

Διάγραμμα 50. Η τοπογραφία της περιοχής ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείτε ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση

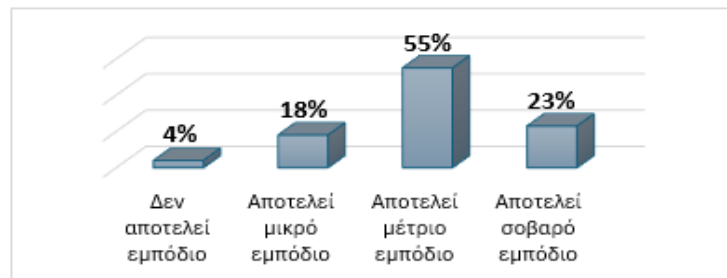
Στο Διάγραμμα 51 το 53% των ερωτηθέντων απάντησε ότι αποτελούν μέτριο εμπόδιο για την καλλιέργεια της καρυδιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

Διάγραμμα 51. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση

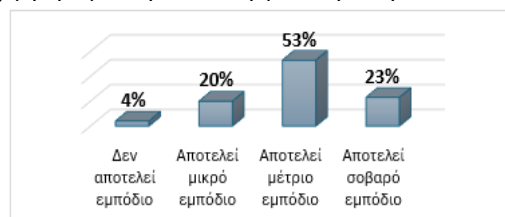
Η ελλιπής πληροφόρηση ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση αποτελεί μέτριο εμπόδιο για το 55% των ερωτηθέντων (Διάγραμμα 52).

Διάγραμμα 52. Η ελλιπής πληροφόρηση ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση

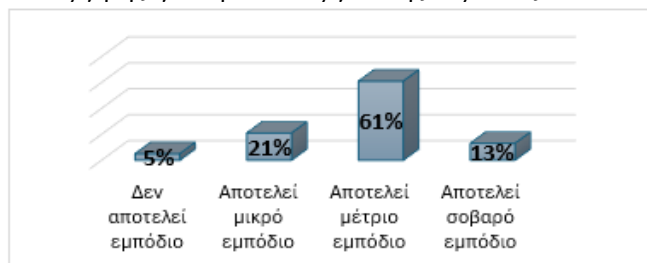
Η έλλειψη Ιδίων Κεφαλαίων ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για το 53% των ερωτηθέντων (Διάγραμμα 53).

Διάγραμμα 53. Η έλλειψη ιδίων κεφαλαίων ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση

Η μη πρόσβαση σε δάνειο ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για το 13% των ερωτηθέντων (Διάγραμμα 54).

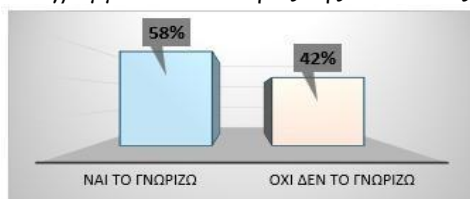
Διάγραμμα 54. Η μη πρόσβαση σε δάνειο ως βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείται ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής για την καλλιέργεια της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση

5.1.3.4. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ

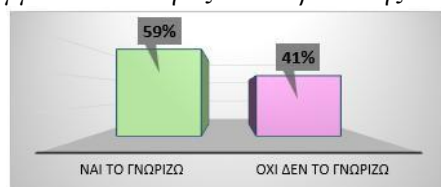
Η καστανιά είναι ένα πολύτιμο δέντρο για τον καρπό και για το ξύλο της. Στην ερώτηση εάν αποτελεί καλό καυσόξυλο ή ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή πασσάλων για την υποστύλωση και την κατασκευή στεγάστρων το 58% απάντησε ότι το γνωρίζει (Διάγραμμα 55).

Διάγραμμα 55. Ιδιότητες της καστανιάς

Το 59% των ερωτηθέντων απάντησε ότι τα κάστανα είναι χαμηλότερα σε θερμίδες από πολλά άλλα είδη ξηρών καρπών και αποτελούν καλή πηγή αμινοξέων, μονοακόρεστων λιπαρών οξέων, αντιοξειδωτικών, φαινολών και βιταμίνης C (Διάγραμμα 56).

Διάγραμμα 56. Ιδιότητες του καρπού της καστανιάς

Η κατάρτιση στην καλλιέργεια της καστανιάς για το 54% των ερωτηθέντων αποτελεί αρκετά σημαντική προϋπόθεση ώστε να εφαρμοστεί η καλλιέργειά της σε δάση ή δασικές εκτάσεις (Διάγραμμα 57).

Διάγραμμα 57. Η κατάρτιση ως προϋπόθεση στην καλλιέργεια της καστανιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις

Στην ερώτηση ποιες, κατά την γνώμη των ερωτηθέντων, είναι οι προϋποθέσεις για να εφαρμοστεί η πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις το 71% απάντησε ότι η κατάρτιση στην καλλιέργειά της είναι αρκετά έως πολύ σημαντική. Επίσης αρκετά σημαντική είναι και η πιστοποίηση των προϊόντων (68%). Μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων θεωρεί ότι θα βελτιωθεί το εισόδημά του (87%) και τέλος, αρκετά σημαντική είναι η επιδότηση για την καλλιέργεια της καστανιάς (80%) (Διάγραμμα 58, 59 και 60).

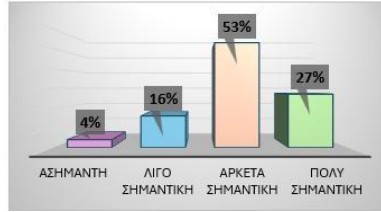
Διάγραμμα 58. Η πιστοποίηση των προϊόντων ως προϋπόθεση στην καλλιέργεια της καστανιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις

Διάγραμμα 59. Η βελτίωση του εισοδήματος ως προϋπόθεση στην καλλιέργεια της καστανιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις

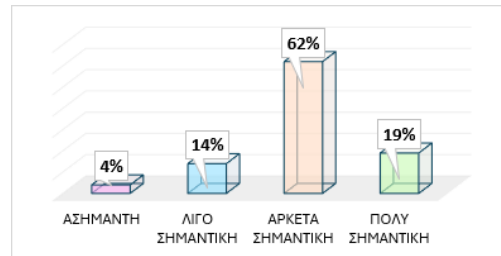

Διάγραμμα 60. Η επιδότηση ως προϋπόθεση της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις

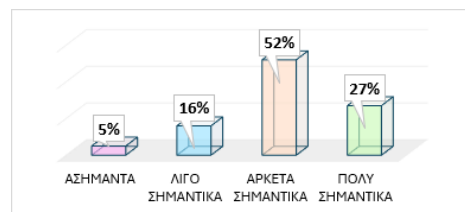

Η τοπογραφία της περιοχής ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση, το 81% απάντησε ότι αποτελεί αρκετά σημαντικό έως πολύ σημαντικό εμπόδιο (Διάγραμμα 50). Αρκετά σημαντικά είναι τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής (52%), ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση (Διάγραμμα 51). Ομοίως, το 70% των ερωτηθέντων θεωρεί σημαντική την ελλιπή πληροφόρηση του καλλιεργητή για την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση (Διάγραμμα 61).

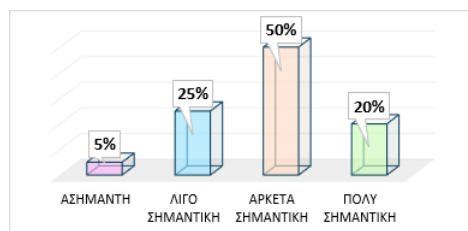
Διάγραμμα 61. Η τοπογραφία της περιοχής ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση

Διάγραμμα 62. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση

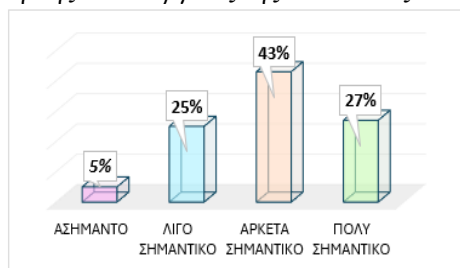

Διάγραμμα 63. Η ελλιπής πληροφόρηση ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση

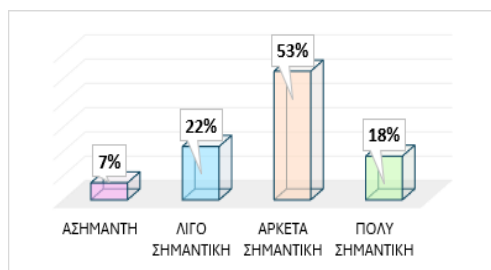

Η έλλειψη Ιδίων Κεφαλαίων για το 70% των ερωτηθέντων αποτελεί αρκετό έως πολύ σημαντικό εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση (Διάγραμμα 64).

Διάγραμμα 64. Η έλλειψη Ιδίων Κεφαλαίων ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση

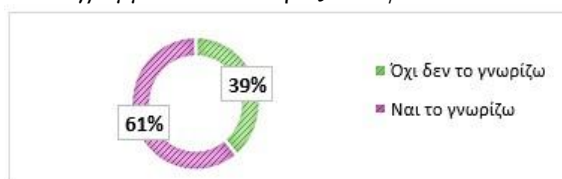
Διάγραμμα 65. Μη πρόσβαση σε δάνειο ως εμπόδιο που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση

5.1.3.5. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑΣ

Τα φουντούκια αποτελούν ως γνωστόν ένα νόστιμο σνακ και μια εξαιρετική προσθήκη σε πολλά πιάτα. Στην ερώτηση εάν τα φουντούκια αποτελούν μια καλή πηγή ενέργειας χωρίς χοληστερόλη και είναι γεμάτα με υγιή λιπαρά, συμπεριλαμβανομένων των ω-3, τα οποία κάνουν καλό στην καρδιά, το 61% απάντησε ότι ναι γνωρίζει τα παραπάνω (Διάγραμμα 66).

Διάγραμμα 66. Ιδιότητες του φουντουκιού

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα, η κατανάλωση ξηρών καρπών μπορεί να βοηθήσει τους ανθρώπους να πάρουν λιγότερα κιλά. Το 58% των ερωτηθέντων απάντησε ότι υπάρχει σχέση

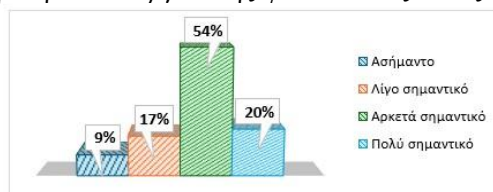
μεταξύ της κατανάλωσης ξηρών καρπών και της μειωμένης αύξησης βάρους και συνεπώς χαμηλότερου κινδύνου παχυσαρκίας (Διάγραμμα 67).

Διάγραμμα 67. Ιδιότητες φουντουκιών

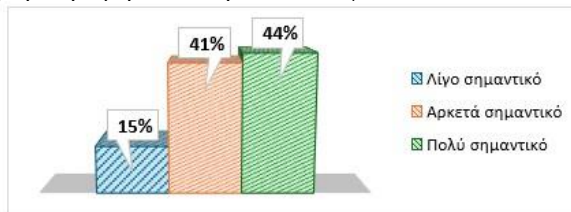

Η κατάρτιση στην καλλιέργεια της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων προϋποθέτει την εφαρμογή καλών πρακτικών όπως την κατάρτιση στην καλλιέργεια της φουντουκιάς (Διάγραμμα 68), την πιστοποίηση των παραγόμενων προϊόντων (Διάγραμμα 69), την βελτίωση του εισοδήματος και την επιδότηση (Διάγραμμα 70 και 71).

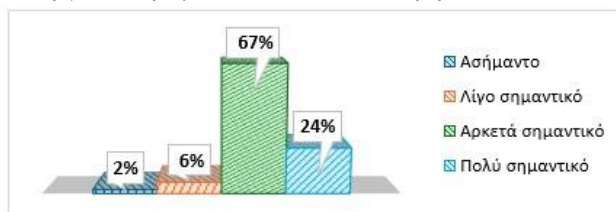
Διάγραμμα 68. Κατάρτιση στην καλλιέργεια της φουντουκιάς εντός δάσους ή δασικής έκτασης

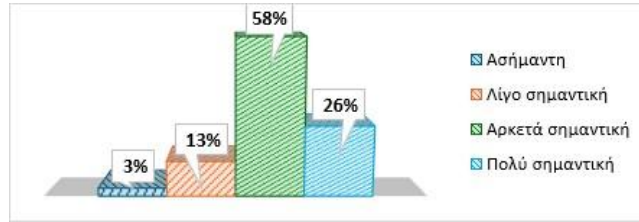
Διάγραμμα 69. Πιστοποίηση παραγόμενων προϊόντων φουντουκιάς εντός δάσους ή δασικής έκτασης

Διάγραμμα 70. Η βελτίωση του εισοδήματος ως προϋπόθεση για να εφαρμοστεί η πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις

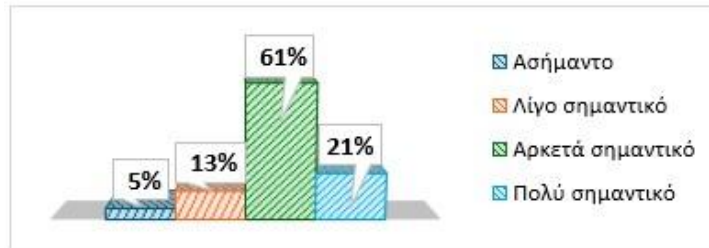

Διάγραμμα 71. Η επιδότηση ως προϋπόθεση για να εφαρμοστεί η πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις

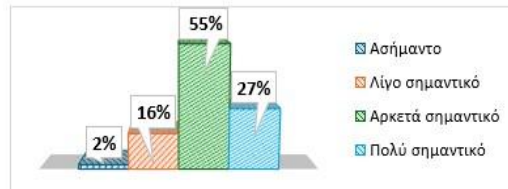
Ο βαθμός σημαντικότητας της τοπογραφίας συνιστά μέτριο εμπόδιο (60%) που θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς σε δάσος ή δασική έκταση (Διάγραμμα 72).

Διάγραμμα 72. Η τοπογραφία ως εμπόδιο για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων

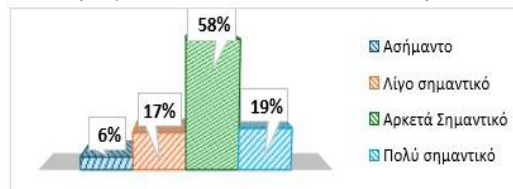

Τα φυσικά χαρακτηριστικά της γης αποτελούν αρκετά σημαντικό εμπόδιο σύμφωνα με τους ερωτώμενους για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων (Διάγραμμα 73). Το 58% απάντησε ότι η ελλιπής πληροφόρηση αποτελεί αρκετά σημαντικό εμπόδιο (60%) για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς σε δάσος ή δασική έκταση (Διάγραμμα 74).

Διάγραμμα 73. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της γης ως εμπόδιο για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων

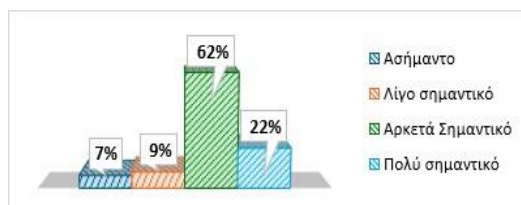

Διάγραμμα 74. Η ελλιπής πληροφόρηση ως εμπόδιο για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων

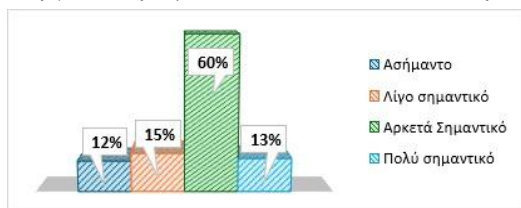

Η έλλειψη Ιδίων κεφαλαίων αποτελεί αρκετά σημαντικό εμπόδιο (62%) για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων (Διάγραμμα 75). Η μη πρόσβαση σε δάνεια ως εμπόδιο για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για το 60% των ερωτηθέντων (Διάγραμμα 76).

Διάγραμμα 75. Η έλλειψη ιδίων κεφαλαίων ως εμπόδιο για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων

Διάγραμμα 76. Η μη πρόσβαση σε δάνεια ως εμπόδιο για τον καλλιεργητή που θα εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς εντός δασών ή δασικών εκτάσεων

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι επιτρεπτές επεμβάσεις σε δάση και δασικές εκτάσεις απασχόλησαν και συνεχίζουν να απασχολούν από την έρευνα διαπιστώθηκε ότι οι επεμβάσεις θα πρέπει να γίνονται με γνώμονα την προστασία των δασικών οικοσυστημάτων σύμφωνα και με τη φέρουσα ικανότητα της έκτασης. Η οριστική κύρωση των δασικών χαρτών και η ολοκλήρωση του Κτηματολογίου, αποτελούν δύο πολύ σημαντικά εργαλεία, αφενός για την προστασία και διαχείριση της δασικής γης και αφετέρου για τον έλεγχο των παράνομων αλλαγών στις καλύψεις και τις χρήσεις γης. Ακόμη και μεταξύ των χωρών της ΕΕ, όπου γίνεται προσπάθεια για μια κοινή δασική πολιτική, οι διαφορές είναι μεγάλες. Η ενίσχυση της δασοπονικής εκπαίδευσης και η εφαρμογή κρατικών επιδοτήσεων για την αειφόρο διαχείριση των δασών ή δασικών εκτάσεων μπορεί να προωθήσει την καλλιέργεια δασικών ειδών. Η κοινωνική διάσταση των επεμβάσεων εξασφαλίζει το γεωργικό εισόδημα, την άνοδο του βιοτικού επιπέδου του τοπικού πληθυσμού, την ανάδειξη της υπαίθρου και την προστασία των ηθών, των εθίμων και των μνημείων της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Το πρόβλημα της διατροφής του ανθρώπου σε παγκόσμιο επίπεδο οξύνεται συνεχώς λόγω της αύξησης του πληθυσμού της γης τον οποίο δε μπορεί να παρακολουθήσει η αύξηση του συνολικού όγκου παραγωγής των βασικών προϊόντων. Μεγάλες διαφορές παρατηρούνται στην καλλιεργούμενη έκταση που αντιστοιχεί κατ' άτομο στις διάφορες χώρες, αλλά και στο ποσοστό των καλλιεργούμενων εκτάσεων στις διάφορες χώρες σε σχέση με τη συνολική επιφάνειά τους συνεπώς, κρίνεται απαραίτητη η επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις και η καλλιέργεια των εκτάσεων με δασικά είδη.

Στην περίπτωση της Ηπείρου η οποία διαθέτει ένα πλούσιο φυσικό περιβάλλον που, εάν διαχειριστεί σωστά, μπορεί να στηρίξει την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, χωρίς να υπονομεύσει τους φυσικούς πόρους της. Προτείνεται λοιπόν, η αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων με σκοπό την αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας όσο και της διατήρησης της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής του πληθυσμού της Ηπείρου μέσω της καλλιέργειας των δασικών εκτάσεων με δασικά είδη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αθανασιάδης ΗΡ. Ν. (1986) Δασική Φυτοκοινωνιολογία. Θεσσαλονίκη. Εκδόσεις Γιαχούδη - Γιαπούλη, σελ. 109

Αθανασιάδης Ν. (1986^α) Δασική Βοτανική (Δέντρα και Θάμνοι των Δασών της Ελλάδας) Μέρος ΙΙ. Εκδόσεις Γιαχούδη - Γιαπούλη, Θεσσαλονίκη.

Αθανασιάδης Ν. (1986^β) Δασική Φυτοκοινωνιολογία. Εκδόσεις Γιαχούδη - Γιαπούλη. Θεσσαλονίκη

Ανάσης Ε., (1936) Τα δάση και η Γεωργία. Υπουργείο Γεωργίας. Εθνικό Τυπογραφείο

Βασιλάκης Μ., (2016) Γενική και Ειδική Δενδροκομία. Εκδόσεις Δ. Γαρταγάνη, Θεσσαλονίκη, Ελλάς Ε.Υ.

Βαχαμίδης Π., Βέμμος Σ. (2009). Η καστανιά και η καλλιέργειά της. Γεωργία Κτηνοτροφία, τευχ.7, σελ.44-56

Γεωργία και Κτηνοτροφία, Συλλογικό έργο (2013) Αφιέρωμα – Ακρόδρυα δέντρα. Εκδόσεις Αγρότυπος

Γιαννιός Ευ., (2018) "Το ιδιοκτησιακό καθεστώς των δασικών οικοσυστημάτων, ιστορικό, ανάλυση, προοπτικές", Μεταπτυχιακή διατριβή, Βόλος: Πολυτεχνική Σχολή/ Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος

Δούκας, Κ., (2018) Δασικό Κτηματολόγιο-Δασικοί Χάρτες (Νομικό-τεχνικό-περιβαλλοντικό πλαίσιο από την κατάρτιση μέχρι το κτηματολόγιο σε λειτουργία), Θεσσαλονίκη

Ελευθεροχωρινός Η.Γ. (2008) Ζιζανιολογία: Ζιζάνια, Ζιζανιοκτόνα, Περιβάλλον, Αρχές και Μέθοδοι Διαχείρισης (3^η έκδοση) Αθήνα, Εκδόσεις Αγρότυπος

Θεριός Ι., (2005) Ελαιοκομία. Εκδόσεις Γαρταγάνη. Θεσσαλονίκη

Θεοδωρόπουλος Γ.Κ. (1991) Ο Καθορισμός των φυτοκοινωνιολογικών μονάδων του πανεπιστημιακού δάσους Ταξιάρχη Χαλκιδικής. Διδ. Διατριβή. Επιστ. Επετ. Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος ΑΒ' Τόμος, Παράρτημα 18, σελ. 200

Κιλικίδης Σ. (1996) Οικολογία και προστασία περιβάλλοντος. Σύγχρονη Έκδοση. Αθήνα

Μαριά Ε., (1998) Η Νομική Προστασία των Δασών, Αντων. Ν. Σάκκουλας

Ντάφης, Σπ. 1973. Ταξινόμησης της Δασικής Βλαστήσεως της Ελλάδος. Επιστημονική Επετηρίδα Γεωπονικής και Δασολογικής Σχολής. Αφιέρωμα εις μνήμην Αν. Οικονομόπουλου. Τόμος ΙΕ'. Τεύχος Β'

Παϊσιάδης Σ.2013. Ο κλάδος των καρπών με κέλυφος, στην Ελλάδα και στον κόσμο. Γεωργία Κτηνοτροφία, τευχ.8, σελ.20-23

- Παναγόπουλος Γ. Χ., (2007) Ασθένειες καρποφόρων δέντρων και αμπέλου. Εκδόσεις Σταμούλη
- Παπαθανασόπουλος Α., (2014) Δίκαιο των δασικών Οικοσυστημάτων, Νομόγραμμα
- Ποντίκης Κ., (1998) Γενική Δενδροκομία. Εκδόσεις Σταμούλη
- Ποντίκης Κ., (1996) Ειδική Δενδροκομία, Ακρόδρυα – Πυρηνόκαρπα – Λοιπά καρποφόρα. Εκδόσεις Σταμούλη
- Σπανός Κ.Α. και Καζαντζής Κ. (2000) Η αγριοκερασιά: βιολογία, χρήση και προοπτικές για εναλλακτική καλλιέργεια. Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, 57006, Βασιλικά Θεσσαλονίκης
- Τζανακάκης Ε. Μ., (2003). Έντομα καρποφόρων δέντρων και αμπέλου. Εκδόσεις ΑγροΤύπος.
- ΦΕΚ 407/9.4.2010, ‘‘Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων – ΚΕΝΑΚ’’.

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Alcantara JM and Rey PJ 2003. Conflicting selection pressures on seed size: evolutionary ecology of fruit size in a bird-dispersed tree, *Olea europaea*. *Journal of Evolutionary Biology* 16: pp 1168-1176
- Avanzato D., A. Vaccaro, L. Bacchetta, C. Tronci, P. Drogoudi, H. Duval, M. Rovira, A.P. Silva, R. Rocias y Company, A. Solar, D. Spera and R. Botta, 2009. Survey of almond and hazelnut festivals in Europe. Eds D. Acanzato and A. Vaccaro. pp 2.
- Bacchetta L., Aramini M., Zini A., Di Giammatteo V., Spera D., Drogoudi P., Rovira, M., A.P. Silva, A. Solar and R. Botta, 2013. Fatty acids and alpha-tocopherol composition in hazelnut (*Corylus avellana* L.): A chemometric approach to emphasize the quality of European germplasm. *Euphytica* 191, pp 57-73
- Baldoni L, Guerrero C, Sossey-Aloui K, Abbott AG, Angiolillo A and Lumaret R 2002. Phylogenetic relationships among *Olea* species, based on nucleotide variation at a non-coding chloroplast DNA region. *Plant Biology* 4: 346-351
- Baldoni L, Pellegrini M, Mencuccin M, Angiolillo A and Mulas M 2000. Genetic relationships among cultivated and wild olives revealed by AFLP markers. *Acta Horticulturae* 521: 275-284
- Bartolucci, P. and B.R. Dhakal. 1999. Prospects for olive growing in Nepal. Department of Agriculture, Fruit Development Division Olive Production Development Project, TCP/NEP/6713 & Food and Agriculture Organization of the United Nations. pp 62
- Belaj A, Munoz-Diez C, Baldoni L, Porceddu A, Barranco D and Satovic Z 2007. Genetic diversity and population structure of wild olives from the north-western mediterranean assessed by SSR markers. *Annals of Botany* 100: 449-458

Besnard, G., B. Khadari, P. Baradat and A. Bervillé. 2002. Combination of chloroplast and mitochondrial DNA polymorphisms to study cytoplasm genetic differentiation in the olive complex (*Olea europaea* L.). Theoretical and Applied Genetics 105: 139-144

Besnard G and Berville A 2000. Multiple origins for mediterranean olive (*Olea europaea* L. ssp. *europaea*) based upon mitochondrial DNA polymorphisms. Comptes Rendus de l'Académie des Sciences - Series III - Sciences de la Vie 323: 173-181

Besnard G, Khadari B, Baradat P and Berville A 2002b. *Olea europaea* (Oleaceae) phylogeography based on chloroplast DNA polymorphism. Theoretical and Applied Genetics 104: 1353-1361

Breton C, Terral JF, Pinatel C, Medail F, Bonhomme F and Berville A 2009. The origins of the domestication of the olive tree. Comptes Rendus Biologies 332: 1059-1064

Besnard G and Berville 2002. On chloroplast DNA variations in the olive (*Olea europaea* L.) complex: comparison of RFLP and PCR polymorphisms. Theoretical and Applied Genetics 104: 1157-1163

Besnard G, Green PS and Berville A 2002a. The genus *Olea*: molecular approaches of its structure and relationships to other Oleaceae. Acta Botanica Gallica 149: 49-66

Breton C, Terral JF, Pinatel C, Medail F, Bonhomme F. and Berville A. (2009) The origins of the domestication of the olive tree. Comptes Rendus Biologies 332: 1059-1064

Fraser G.E., 2009. Vegetarian diets: what do we know of their effects on common chronic diseases? Am J Clin Nutr May 89, 1607S-1612S

Green PS 2002. A revision of *Olea* L. (Oleaceae). Kew Bulletin 57: 91-140

Green PS and Wickens GE 1989. The *Olea europaea* complex. (Kit Tan, ed.) The Davis and Hedge Festschrift, Edinburgh University Press, Edinburgh

Glavač, V., H. Ellenberg, and I. Horvat. 1972. Vegetationskarte von Südosteuropa. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart

Horvat, I., V. Glavač, and H. Ellenberg. 1974. Vegetation Südosteuropas. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart

Mataix, J. and F.J. Barbancho. 2006. Olive Oil in Mediterranean Food. In: Olive Oil and Health (J.L. Quiles, M.C. Ramírez-Tortosa and P. Yaquob, eds). Cromwell Press, Trowbridge, UK. p 1-44

Mulas, M. 1999. Characterization of olive wild ecotypes. Acta Hort. 474: 121-124

Mulas M and Deidda P 1998. Domestication of woody plants from mediterranean maquis to promote crops for mountain lands. Acta Horticulturae 457: 295-301

- Prat J. Y., (2008) Pruning fruit trees and shrubs. Translator: Alexandra Dimitriadis. Psyhalos Publications
- Raina, B.L. 2003. Olives. Regional Research Laboratory (CSIR), Jammu, India
- Rhizopoulou, S. 2007. *Olea europaea* L. A Botanical Contribution to Culture. American-Eurasian J. Agric. & Environ. Sci., 2 (4): 382-387
- Silva A.P., Santos F., Santos A., Sousa V., Lopes A., Assunção A., Mota B., J.L. Carvalho, O. Borges, (2005). A Aveleira. ISBN972-669-693-3, Page 178
- Strid, A., and K. Tan. 1997. Flora Hellenica 1. Koeltz Scientific Books, Königstein, Germany
- Strid, A. 1986. Mountain flora of Greece, Vol. 1. Cambridge University Press, Cambridge
- TEEB (2009). The Economics of Ecosystems and Biodiversity for National and International Policy Makers – Summary: Responding to the Value of Nature. Διαθέσιμο στο: https://www.researchgate.net/publication/279755510_TEEB_The_Economics_of_Ecosystems_and_Biodiversity_for_National_and_International_Policy_Makers_Summary_Responding_to_the_Value_of_Nature
- Vargas P and Kadereit JW 2001. Molecular fingerprinting evidence (ISSR, intersimple sequence repeats) for a wild status of *Olea europaea* L. (Oleaceae) in the Eurosiberian North of the Iberian Peninsula. Flora 196: 142-152
- Wilkinson J., (2011) The cultivation of acrodries. Vasdekis Publications
- Zagas T.D., Raptis D.I., Zagas D.T. (2011) «Identifying and mapping the protective forests of southeast Mt. Olympus as a tool for sustainable ecological and silvicultural planning, in a multi-purpose forest management framework», Ecological Engineering, Volume 37, Pages 286-293
- Zohary D and Hopf M (2000). Domestication of plants in the Old World. 3rd ed. Clarendon Press. Oxford, U.K

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

<https://ec.europa.eu/commission/> επίσκεψη στις 02/08/2024

World Chestnut Production by Country <https://www.atlasbig.com> επίσκεψη στις 23/09/2024
<https://www.agroclica.gr> επίσκεψη στις 23/09/2024

Σημειώσεις μαθήματος Δενδροκομίας του Νάνου Γεωργίου, Αναπληρωτή καθηγητή Γεωπονικού Πανεπιστημίου Θεσσαλίας 2015

<https://el.wikipedia.org> επίσκεψη στις 30/11/2024

Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, Η αγριοκερασιά: βιολογία, χρήση και προοπτικές για εναλλακτική καλλιέργεια <https://www.elgo.gr>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΙΝΑΚΕΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Π.Ε. Ηπείρου)

Πίνακας 9. Πληθυσμιακής Εξέλιξης (1951-2021) Περιφέρειας Ηπείρου

	1951	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2021
Π.Ε. Ιωαννίνων	153.748	155.326	134.688	147.304	185.142	170.244	167.901	160.773
Π.Ε. Θεσπρωτίας	47.299	52.125	40.684	41.278	44.102	45.508	43.587	40.804
Π.Ε. Άρτας	72.717	82.630	78.376	80.044	78.704	77.334	67.877	63.732
Π.Ε. Πρεβέζης	56.779	62.523	56.586	55.915	58.628	59.334	57.491	54.682
Ήπειρος	330.543	352.604	310.334	324.541	339.576	352.420	336.856	319.991
Ελλάδα	7.632.801	8.388.553	8.768.641	9.740.417	10.252.580	10.939.605	10.816.286	10.482.487

Πηγή <https://www.statistics.gr>

Πίνακας 10. Μόνιμος Πληθυσμός κατά οικογενειακή κατάσταση

	Σύνολο	Άγαμοι	Έγγαμοι	Με σύμφωνο συμβίωσης	Σε διάσταση	Διαζευγμένοι	Χήροι
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	319.991	119.045	157.009	1.000	2.452	11.587	28.896
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	160.772	63.654	76.358	534	1.363	5.813	13.052
ΠΕ ΑΡΤΑΣ	63.733	22.290	31.747	178	437	2.174	6.904
ΠΕ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	40.804	14.016	21.129	101	284	1.495	3.776
ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	54.682	19.083	27.773	184	371	2.102	5.170

Πηγή <https://www.statistics.gr>

Πίνακας 11. Συνολική Ακαθάριστη Προστιθέμενη αξία ανά Περιφέρεια (Σε τρέχουσες τιμές. Σε εκατ.€)

	2019	2020	2021	Μεταβολή % 2020/2019	Μεταβολή % 2021/2020
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	3.431	3.155	3.443	-8,0%	9,1%
ΕΛΛΑΔΑ	158.899	144.712	158.160	-8,9%	9,3%

Πηγή <https://www.statistics.gr>

Πίνακας 12. Κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ανά Περιφέρεια (Σε τρέχουσες τιμές. Σε ευρώ)

	2019	2020	2021	Μεταβολή % 2020/2019	Μεταβολή % 2021/2020
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	11.870	10.833	11.981	-8,7%	10,6%
ΕΛΛΑΔΑ	17.101	15.424	17.058	-9,8%	10,6%

Πηγή <https://www.statistics.gr>

Πίνακας 13. Κατάσταση ασχολίας

	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΠΕ ΑΡΤΑΣ	ΠΕ ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΑΣ
Άρρενες	5.125.977	157.705	78.632	31.702	20.371	27.009
Θήλεις	5.356.509	162.283	82.143	32.029	20.436	27.674

Πηγή <https://www.statistics.gr>

Πίνακας 14. Μόνιμος Πληθυσμός κατά φύλο και κατάσταση ασχολίας (2021)

Περιγραφή/Φύλο	Κατάσταση ασχολίας							
	Σύνολο	Οικονομικά ενεργοί			Οικονομικά μη ενεργοί			
		Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Σύνολο	Μαθητές-σπουδαστές	Συνταξιούχοι	Λοιποί
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.482.487	4.645.760	3.986.515	659.248	5.836.726	1.782.928	2.345.607	1.708.186
Άρρενες	5.125.977	2.608.842	2.258.023	350.822	2.517.136	908.364	1.145.712	463.056
Θήλεις	5.356.509	2.036.920	1.728.494	308.424	3.319.592	874.566	1.199.892	1.245.133
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	319.992	131.242	110.300	20.939	188.752	54.194	89.426	45.132
Άρρενες	157.705	74.595	62.907	11.686	83.113	27.061	44.332	11.720
Θήλεις	162.283	56.643	47.390	9.250	105.637	27.131	45.097	33.410

* Στην κατηγορία «Λοιποί» περιλαμβάνονται οι στρατευμένοι, τα μικρά παιδιά που δεν φοιτούν σε σχολείο και οποιαδήποτε άλλη περίπτωση Οικονομικά μη Ενεργού Πληθυσμού που δεν εμφανίζεται στον πίνακα.

Πηγή: <https://www.statistics.gr/publication>

ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ (Π.Ε. Ηπείρου)

Πίνακας 8. Καλλιεργούμενες Εκτάσεις το 2022

	Λεμονιές	Πορτοκαλιές	Μανταρινιές	Αχλαδιές	Μηλιές	Ακτινίδια	Ροδιές	Ροδακινιές - Νεκταρινιές	Βερικοκιές	Κερασιές
Σύνολο Ελλάδας	1.533.803	12.050.668	4.120.934	3.678.737	13.081.189	7.505.591	1.571.382	18.293.560	4.267.417	8.019.702
Περιφέρεια Ηπείρου	78.585	1.339.090	1.610.275	21.994	25.226	1.439.979	35.866	16.480	9.579	18.261
ΠΕ ΑΡΤΑ	32.749	1.147.414	841.243	7.938	5.896	1.276.475	8.677	3.779	7.798	8.065
ΠΕ ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑ	15.096	108.485	695.292	3.531	4.768	87.930	13.417	4.900	718	2.665
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΑ	23	326	-		13.038	152	661	4.921	363	6.952
ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΑ	30.717	82.865	73.740	2.797	1.524	75.422	13.111	2.880	700	579

	Αμυγδαλιές	Καρυδιές	Καστανιές	Φιστικιές	Ελιές
Σύνολο Ελλάδας	6.025.656	3.242.392	1.634.725	1.232.712	147.453.249
Περιφέρεια Ηπείρου	35.733	106.522	60.095	2.145	2.528.391
ΠΕ ΑΡΤΑ	11.937	34.036	51.164	1.650	805.139
ΠΕ ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑ	9.409	14.195	3.441	-	786.753
ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΑ	6.842	45.488	5.480	460	15.113
ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΑ	7.563	12.833	10	35	921.386

Πηγή: <https://www.statistics.gr/publication>

	Σύνολο καλλιεργούμενης γεωργικής γης και αγροανάπαυσης	Αροτραίες Καλλιέργειες	Κηπευτική γη Καλλιέργειες	Δενδρώδεις Καλλιέργειες	Αμπέλια και σταφιδάμπελα Καλλιέργειες	Αγροανάπαυση (1 - 5) ετών Καλλιέργειες	Εκ των οποίων εκτάσεις που είναι επιλέξιμες για καταβολή επιδοτήσεων Καλλιέργειες
Σύνολο Ελλάδας	28.959.662	16.381.631	451.021	9.660.271	687.860	1.778.879	1.198.992
Περιφέρεια Ηπείρου	577.241	284.894	7.054	252.713	3.717	28.863	17.743
Ιωαννίνων	101.244	92.553	1.101	2.975	2.545	2.070	1.268
Άρτας	161.663	43.333	2.559	102.685	352	12.734	11.589
Θεσπρωτίας	140.418	57.795	1.001	72.850	497	8.275	1.676
Πρέβεζας	173.916	91.213	2.393	74.203	323	5.784	3.210

Πηγή: <https://www.statistics.gr/publication>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Αγαπητέ/η Κύριε/α,

Το ερωτηματολόγιο αυτό δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της εκπόνησης μεταπτυχιακής διατριβής. Οι απαντήσεις σας είναι ανώνυμες, και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τους ερευνητικούς – ακαδημαϊκούς σκοπούς.

Θα μας ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο αν αφιερώνατε λίγα λεπτά για να συμπληρώσετε το ερωτηματολόγιο. Για να είναι αξιόπιστα τα αποτελέσματα της έρευνας, είναι σημαντικό να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Με εκτίμηση

ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

ΔΑΣΟΠΟΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΕΝΤΟΣ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Φύλο:

- ☐ Άνδρας
- ☐ Γυναίκα
- ☐ Δεν επιθυμώ να απαντήσω

Ηλικία:

- ☐ 18-25
- ☐ 26-34
- ☐ 35-44
- ☐ 45-56
- ☐ Πάνω από 56 ετών

Επίπεδο εκπαίδευσης:

- ☐ Ολοκλήρωση ορισμένων ετών βασικής εκπαίδευσης
- ☐ Βασική εκπαίδευση (Δημοτικό, Γυμνάσιο)
 - ☐ Λύκειο
- ☐ Ανώτερη εκπαίδευση (Πανεπιστήμιο, ΤΕΙ)
- ☐ Κατοχή μεταπτυχιακού, διδακτορικού διπλώματος
- ☐ Δεν επιθυμώ να απαντήσω

Ποιος κλάδος αποτελεί την κύρια πηγή εισοδημάτων σας;

- ☐ Υπάλληλος στον Δημόσιο τομέα
- ☐ Υπάλληλος στον Ιδιωτικό τομέα
- ☐ Κλάδος εμπορίου
- ☐ Αγροτικός κλάδος

Καλλιεργείτε κάποιο χωράφι; Εάν ναι είναι

- ☐ Ιδιόκτητο
- ☐ Ενοικιασμένο
- ☐ Ιδιόκτητο κι ένα μέρος ενοικιασμένο

Σε ποια περιοχή βρίσκεται η καλλιέργειά σας;

- ☐ ΠΕ Άρτας
- ☐ ΠΕ Θεσπρωτίας
- ☐ ΠΕ Ιωαννίνων
- ☐ ΠΕ Πρέβεζας

Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που καλλιεργείτε σήμερα;

- ☐ Ναι
- ☐ Όχι
- ☐ Δεν επιθυμώ να απαντήσω

Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις κατωτέρω καλλιέργειες εντός δασών ή δασικών εκτάσεων;

- ☐ Αγριελιάς
- ☐ Αγριοκερασιάς
- ☐ Καρυδιάς
- ☐ Καστανιάς
- ☐ Φουντουκιάς
- ☐ Άλλο

ΑΓΡΙΕΛΙΑ (OLEA EUROPAEA VAR. SILVESTRIS)

Ποια από τα παρακάτω ελαιόλαδα καταναλώνετε συνήθως;

- ☐ Εξαιρετικό Παρθένο
☐ Απλό Ελαιόλαδο
☐ Σπορέλαιο
☐ Βιολογικό

Από πού αγοράζεται λάδι;

	Ποτέ	Σπάνια	Συχνά	Πάντοτε
Super Market				
Από συγγενή ή φίλο				
Από γεωργικό συνεταιρισμό				
Παράγω ο ίδιος/α				

Θα προτιμούσατε λάδι αγριελιάς;

- ☐ Ναι
☐ Όχι
☐ Δεν επιθυμώ να απαντήσω

Ποιος είναι ο βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείτε ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής ώστε να εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριελιάς σε δάσος ή δασική έκταση;

	Δεν αποτελεί εμπόδιο	Αποτελεί μικρό εμπόδιο	Αποτελεί μέτριο εμπόδιο	Αποτελεί σοβαρό εμπόδιο
Η τοπογραφία της περιοχής				
Τα φυσικά χαρακτηριστικά της γης				
Ελλιπής πληροφόρηση				
Έλλειψη ιδίων κεφαλαίων				
Μη πρόσβαση σε δάνεια				

Ποιες είναι ΟΙ προϋποθέσεις για να εφαρμόσετε την πρακτική της καλλιέργειας αγριελιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις;

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Κατάρτιση στην καλλιέργεια της αγριελιάς					
Πιστοποίηση προϊόντων που παράγονται					
Βελτίωση εισοδήματος					
Επιδότηση					

Οι αριθμοί σημαίνουν 1= Διαφωνώ Απόλυτα 2= Διαφωνώ 3=ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ 4= Συμφωνώ 5= Συμφωνώ Απόλυτα

	1	2	3	4	5
Η καλλιέργεια της αγριελιάς απαιτεί λιγότερη φροντίδα από ότι της ελιάς					
Η καλλιέργεια της αγριελιάς χρειάζεται λιγότερα φυτοφάρμακα που είναι επικίνδυνα για την υγεία					
Η καλλιέργεια της αγριελιάς μπορεί να αυξήσει το εισόδημα του καλλιεργητή					
Η καλλιέργεια της αγριελιάς μπορεί να αποδώσει στον παραγωγό περισσότερο κέρδος μακροπρόθεσμα					

ΑΓΡΙΟΚΕΡΑΣΙΑ (PRUNUS AVIUM L.)

Γνωρίζετε ότι το κόμμι (κοινώς ρετσίνι), που εκρέει από τραύματα ή πληγές των δέντρων της αγριοκερασιάς, μπορεί να βρει εμπορική εφαρμογή, καθώς χρησιμοποιείται στη φαρμακευτική και χημική βιομηχανία για την παρασκευή διαφόρων χρήσιμων προϊόντων;

Ναι το γνωρίζω

☐

Όχι δεν το γνωρίζω

☐

Σύμφωνα με τους επιστήμονες, το ξύλο της αγριοκερασιάς είναι υψηλής ποιότητας. Γνωρίζετε ότι έχει πολύ μεγάλη ζήτηση για την κατασκευή ντουλαπιών, επίπλων, ξύλινων επενδύσεων, καπλαμάδων, ειδών διακοσμητικής λεπτοξυλουργικής και τορνευτικής. Καθώς επίσης, ότι το χρώμα του ξύλου και η απουσία ελαττωμάτων, όπως σήψη ξύλου και πράσινη/μπλε απόχρωση (Blue stain), επηρεάζουν σημαντικά την αξία της;

Ναι το γνωρίζω

☐

Όχι δεν το γνωρίζω

☐

Ποιες κατά την γνώμη σας είναι ΟΙ προϋποθέσεις για να εφαρμοστεί η πρακτική της καλλιέργειας της αγριοκερασιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις;

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά Πολύ	Πάρα πολύ
Κατάρτιση στην καλλιέργεια της αγριΟκερασίας				
Πιστοποίηση προϊόντων που παράγονται				
Βελτίωση εισοδήματος				
Επιδότηση				

Επιλέξτε την απάντηση που σας εκφράζει προσωπικά.

Οι αριθμοί σημαίνουν 1= Διαφωνώ Απόλυτα 2= Διαφωνώ 3=ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ 4= Συμφωνώ 5= Συμφωνώ Απόλυτα

Η καλλιέργεια της αγριΟκερασίας απαιτεί λιγότερη φροντίδα από ότι της κερασίας	1	2	3	4	5
Η καλλιέργεια της αγριΟκερασίας χρειάζεται λιγότερα φυτοφάρμακα που είναι επικίνδυνα για την υγεία					
Η καλλιέργεια της αγριΟκερασίας μπορεί να αυξήσει το εισόδημα του καλλιεργητή					
Η καλλιέργεια της αγριΟκερασίας μπορεί να αποδώσει στον παραγωγό περισσότερο κέρδος μακροπρόθεσμα					

Ποιος είναι ο βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείτε ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της αγριΟκερασίας σε δάσος ή δασική έκταση;

	Δεν αποτελεί εμπόδιο	Αποτελεί μικρό εμπόδιο	Αποτελεί μέτριο εμπόδιο	Αποτελεί σοβαρό εμπόδιο
Η τοπογραφία της περιοχής				
Τα φυσικά χαρακτηριστικά της γης				
Ελλιπής πληροφόρηση				
Έλλειψη ιδίων κεφαλαίων				
Μη πρόσβαση σε δάνεια				

ΚΑΣΤΑΝΙΑ (CASTANEA SATIVA)

Η καστανιά είναι πολύτιμο δέντρο για τον καρπό που παράγει και για το ξύλο. Γνωρίζετε ότι αποτελεί καλό καυσόξυλο ή ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή πασσάλων για την υποστύλωση και την κατασκευή στεγάστρων;

Ναι το γνωρίζω

Όχι δεν το γνωρίζω

☐
☐

Γνωρίζετε ότι τα κάστανια είναι χαμηλότερα σε θερμίδες από πολλά άλλα είδη ξηρών καρπών και αποτελούν καλή πηγή αμινοξέων, μονοακόρεστων λιπαρών οξέων, αντιοξειδωτικών, φαινόλων και βιταμίνης C;

Ναι το γνωρίζω

Όχι δεν το γνωρίζω

☐
☐

Ποιες κατά την γνώμη σας είναι οι προϋποθέσεις για να εφαρμοστεί η πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις;

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά Πολύ	Πάρα πολύ
Κατάρτιση στην καλλιέργεια της καστανιάς				
Πιστοποίηση προϊόντων που παράγονται				
Βελτίωση εισοδήματος				
Επιδότηση				

Ποιος είναι ο βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείτε ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καστανιάς σε δάσος ή δασική έκταση;

	Δεν αποτελεί εμπόδιο	Αποτελεί μικρό εμπόδιο	Αποτελεί μέτριο εμπόδιο	Αποτελεί σοβαρό εμπόδιο
Η τοπογραφία της περιοχής				
Τα φυσικά χαρακτηριστικά της γης				
Ελλιπής πληροφόρηση				
Έλλειψη ιδίων κεφαλαίων				
Μη πρόσβαση σε δάνεια				

ΚΑΡΥΔΙΑ (JUGLANS REGIA)

Το ξύλο της καρυδιάς είναι ιδιαίτερα ανθεκτικό και δεν εμφανίζει ρωγμές. Είναι συμπαγές με εξαιρετική ελαστικότητα. Γνωρίζετε ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην κατασκευή επίπλων πολύ καλής ποιότητας και επειδή κατεργάζεται εύκολα στην ξυλογλυπτική;

Ναι το γνωρίζω

☐

Όχι δεν το γνωρίζω

☐

Γνωρίζετε ότι τα καρύδια είναι πλούσια σε μονοακόρεστα λιπαρά οξέα και μια από τις καλύτερες πηγές ω-3 λιπαρών οξέων (όπως λινολεϊκό οξύ, α-λονολενικό οξύ και αραχιδινικό οξύ) των οποίων η κατανάλωση μειώνει την LDL (κακή χοληστερόλη) και αυξάνει την HDL (καλή χοληστερόλη);

Ναι το γνωρίζω

☐

Όχι δεν το γνωρίζω

☐

Ποιες κατά την γνώμη σας είναι οι προϋποθέσεις για να εφαρμοστεί η πρακτική της καλλιέργειας της καρυδιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις;

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά Πολύ	Πάρα πολύ
Κατάρτιση στην καλλιέργεια της καρυδιάς				
Πιστοποίηση προϊόντων που παράγονται				
Βελτίωση εισοδήματος				
Επιδότηση				

Ποιος είναι ο βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείτε ότι θα αντιμετωπίσει ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της καρυδιάς σε δάσος ή δασική έκταση;

	Δεν αποτελεί εμπόδιο	Αποτελεί μικρό εμπόδιο	Αποτελεί μέτριο εμπόδιο	Αποτελεί σοβαρό εμπόδιο
Η τοπογραφία της περιοχής				
Τα φυσικά χαρακτηριστικά της γης				
Έλλιπής πληροφόρηση				
Έλλειψη ιδίων κεφαλαίων				
Μη πρόσβαση σε δάνεια				

ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑ (CORYLUS COLURNA)

Τα φουντούκια αποτελούν ως γνωστόν ένα νόστιμο σνακ και μια εξαιρετική προσθήκη σε πολλά πιάτα. Γνωρίζετε ότι τα φουντούκια αποτελούν μια καλή πηγή ενέργειας χωρίς χοληστερόλη και είναι γεμάτα με υγιή λιπαρά, συμπεριλαμβανομένων των ω-3, τα οποία κάνουν καλό στην καρδιά;

Ναι το γνωρίζω

☐

Όχι δεν το γνωρίζω

☐

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα, η κατανάλωση ξηρών καρπών μπορεί να βοηθήσει τους ανθρώπους να πάρουν λιγότερα κιλά. Γνωρίζετε ότι υπάρχει σχέση μεταξύ της κατανάλωσης ξηρών καρπών και της μειωμένης αύξησης βάρους και συνεπώς χαμηλότερου κινδύνου παχυσαρκίας;

Ναι το γνωρίζω

☐

Όχι δεν το γνωρίζω

☐

Ποιες κατά την γνώμη σας είναι ΟΙ προϋποθέσεις για να εφαρμοστεί η πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς σε δάση ή δασικές εκτάσεις;

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Κατάρτιση στην καλλιέργεια της καρυδιάς					
Πιστοποίηση προϊόντων που παράγονται					
Βελτίωση εισοδήματος					
Επιδότηση					

Ποιος είναι Ο βαθμός σημαντικότητας των εμποδίων που θεωρείτε ότι θα αντιμετωπίσει Ο καλλιεργητής εάν εφαρμόσει την πρακτική της καλλιέργειας της φουντουκιάς σε δάσος ή δασική έκταση;

	Δεν αποτελεί εμπόδιο	Αποτελεί μικρό εμπόδιο	Αποτελεί μέτριο εμπόδιο	Αποτελεί σοβαρό εμπόδιο
Η τοπογραφία της περιοχής				
Τα φυσικά χαρακτηριστικά της γης				
Έλλειψη πληροφόρησης				
Έλλειψη ιδίων κεφαλαίων				
Μη πρόσβαση σε δάνεια				

Σας ευχαριστούμε για το χρόνο που διαθέσατε για να απαντήσετε στο παρόν ερωτηματολόγιο!